



**Kongress 2018**

**21-22 april**

## Kongresshandlingar 2018

	Sida
01 Kallelse	3
02 Dagordning	5
03 Förslag till arbetsordning	6
04 Verksamhetsberättelse och ekonomisk berättelse	7
05 Revisorernas berättelse	21
06 Förbundsstyrelsens förslag om medlemsavgifter	31
07 Förbundsstyrelsens förslag	32
08 Motioner 2018	35
09 Styrelsens yttranden över motioner	45
10 Verksamhetsinriktning 2018–2020	52
11 Budget för verksamhetsåret 2018–2019	54
12 Valberedningens förslag till förbundsstyrelse, revisorer och förtroendemedlem	55

# KALLELSE

utsänd 14 februari 2016

**Varmt välkomna till 2018 års kongress som i år kommer att hållas under den 21-22 april i Stockholm.**

Lördagen den 21 april, kl. 12.00–16.00

Söndagen den 22 april, kl. 10.00–16.00

Plats: Plan 1, ABF-huset, Sveavägen 41, Stockholm

Registrering från kl. 11.30. Kom i god tid så vi hinner med registrering innan kongressen öppnar!

## Anmäl er här!

### KONGRESSOMBUD

Kongressen är Humanisternas högsta beslutande organ, och besluten fattas av kongressombuden. Lokalavdelningarna väljer självständigt ombud, men ledamot av förbundsstyrelsen är inte valbar. För att vara ombud måste man vara **betalande medlem** såväl vid val som vid kongressen. Ombudens namn och e-postadress ska vara förbundsstyrelsen till handa (kongress@humanisterna.se) senast den **30 mars**. Det är viktigt att lokalavdelningarna kontrollerar att ombuden är betalande medlemmar. Utdrag ur medlemsregistret kan beställas genom att skicka ett mail till medlemslista@humanisterna.se.

**Endast ombud har rösträtt.** Alla medlemmar har närvarorätt, men yttranderätt endast vid behandling av egen motion som man företräder.

Lokalavdelningarna tilldelas ombud efter medlemsantal. Ett ombud per påbörjat hundratal den 31 december 2017. Ombudsfordelningen ser i år ut på följande sätt för respektive lokalavdelning:

Lokalavdelning	Ombud
Stockholm	20
Väst	9
Syd	6
Uppsala	6
Östergötland	3
Jönköping	2
Kalmar	2
Umeå	2
Värmland	2
Örebro	2
Gotland	1
Södermanland	1
Summa	56

Ombud ersätts för nödvändiga och skäligena resekostnader. Vid behov av övernattnig i Stockholm får ombud själva ordna med logi. Ersättning (mot underlag) medges med upp till 1000 kronor av kostnaden. Vi uppskattar om ni kan utnyttja möjligheten att dela boende. Kontakta Gudrun Nilsdotter (gudrun.nilsdotter@humanisterna.se, tel: 0731-80 74 81) för tips om boende.

### **MOTIONSTID**

Medlem som önskar få ett ärende behandlat vid kongress ska inge en motion via e-post till kongress@humanisterna.se senast den **9 mars**. Enligt stadgarna tillställs motionen även lokalavdelningen för kännedom.

### **KONGRESSHANDLINGAR**

Senast den **6 april** skickas kongresshandlingarna med e-post till alla ombud och övriga medlemmar som har anmält sig till kongressen. Stadgar och andra uppgifter inför kongressen finns på hemsidan. Observera att inga utskrivna kongresshandlingar kommer att delas ut under kongressen.

### **MÅLTIDER UNDER KONGRESSEN**

På lördagen kommer det erbjudas kaffe och en fikabit under eftermiddagen, men deltagare ansvarar själva för lunch.

Middag, lördag kl. 16.30 på Galways Irish Pub, Kungsgatan 24. Vi har reserverat bord, men inga föransökan krävs. Respektive deltagare beställer på restaurangen mat och dryck och betalar själva. Deltagandet är frivilligt.

På söndag ingår lunch på restaurangen Två Grabbar i ABF-huset för alla medlemmar och ombud som anmält sig i tid. Lunchkuponger kommer att delas ut i samband med registreringen. Dessa visas sedan upp i restaurangen när ni hämtar mat. Kaffe och fikabit serveras under eftermiddagspausen.

### **ANMÄLAN**

Anmälan till kongressen görs senast **8 april** genom att klicka på [denna länk](#) och följa anvisningarna. Vänligen meddela om ni enbart avser delta under en av dagarna, och i så fall vilken dag. De som har utsetts till ombud meddelar detta vid anmälan.

Vid frågor, eller om ni efterfrågar ytterligare information; kontakta respektive lokalavdelning, eller [kongress@humanisterna.se](mailto:kongress@humanisterna.se)

Väl mött! /Förbundsstyrelsen

## Dagordning

1. Val av ordförande och sekreterare för kongressen
2. Val av två justerare och två rösträknare
3. Fastställande av antalet ombud och upprättande av röstlängd
4. Fråga om kallelse skett enligt stadgarna
5. Godkännande av dagordning och arbetsordning
6. Styrelsens verksamhetsberättelse och ekonomisk berättelse
7. Revisorernas berättelse
8. Fastställande av resultat- och balansräkning
9. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
10. Beslut om medlemsavgifter
11. Behandling av styrelsens förslag
12. Behandling av inkomna motioner
13. Fastställande av verksamhetsinriktning och ekonomiska riktlinjer
14. Fastställande av antalet ledamöter i styrelsen
15. Val av ordförande, kassör och övriga styrelseledamöter i styrelsen
16. Val av två revisorer och suppleanter för dessa
17. Val av förtroendemedlem
18. Val av valberedning

## Förslag till arbetsordning för kongressen

### Dagordningen

Framgår av stadgarnas § 8. Inga andra ärenden har anmälts och kommer därmed inte heller behandlas av kongressen.

### Deltagande

Kongressombud har förslags-, yttrande- och rösträtt. Styrelseledamöter och revisorer har förslags- och yttranderätt. Motionär, eller representant för motion med flera undertecknare, har närvaro-, yttrande- och förslagsrätt vid motionsbehandling även om han/hon inte är ombud. (Stadgarna § 9)

### Debatt

Ordet ska begäras skriftligt hos presidiet. Anföranden och yrkanden ska framföras från kongressens talarstol. Yrkanden ska redovisas skriftligt till presidiet. Det rekommenderas att inlägg begränsas till tre minuter och repliker till en minut. Presidiet kan vid behov föreslå en mer strikt tidsbegränsning. Presidiet kan ge föredragande i en fråga ytterligare tid om behov föreligger.

Ordningsfrågor bryter talarordningen.

Vid beslut om streck i debatten redovisar mötesordföranden inlämnade yrkanden. Möjlighet ges därefter att lämna in ytterligare yrkanden. Därefter redovisar ordföranden vilka som finns på talarlistan och möjlighet ges för dem som därutöver önskar tala att anmäla sig. Sedan streck satts kan inga ytterligare yrkanden lämnas in eller ordet begäras.

### Motionsbehandling

Styrelserepresentant inleder behandlingen av varje motion, följd av motionären/motionärernas representant. Därefter förklaras ordet fritt.

# Humanisterna

Kongress 21-22 april 2018

Verksamhetsberättelse 2016-2017<sup>1</sup>



---

<sup>1</sup> Verksamhetsberättelsen sträcker sig från kongressen 23-24 april 2016 till kongressen 21-22 april 2018

## Inledning

Under mandatperioden har förbundsstyrelsens arbete fokuserats på att förstärka vårt politiska inflytande och vår opinionsbildande röst, samt att bedriva vår löpande verksamhet för folkbildning och den sekulär humanistiska livssynen. En väsentlig del av styrelsearbetet har varit att upprätta en kommunikationsstrategi, samt planera opinionsbildning under valåret 2018.

Vi bedömer att vårt politiska inflytande tack vare genomförda aktiviteter stärkts ytterligare under perioden. Vår folkbildningsverksamhet, samt vår ceremoni- och konfirmationsverksamhet har bedrivits i närmast oförändrad omfattning, utan några större utvecklingsinitiativ. Förbundets ekonomi är stabil. Arbetet i styrelsen och arbetsutskottet har fungerat bra. Det negativa är att vi tyvärr haft en svagt negativ medlemsutveckling.

## Medlemsutveckling

Vid slutet av året 2017 hade vi totalt 5078 medlemmar inklusive humanistvänner. Detta är en minskning med 68 medlemmar i jämförelse med slutet av år 2015 då vi hade 5146 st. Medlemsantalet ökande under 2016, men vände ner åt under 2017. Se vidare Ekonomisk rapport i detta material.

## Hemsidan och sociala medier

En modern version, både sett till användargränssnitt och design, av Humanisternas hemsida driftsattes i mars 2017. Stora delar av innehållet behölls men omstrukturerades för att göra informationen mer tillgänglig både för nya och återkommande besökare. I den nya versionen har även lokalavdelningarna egna sidor, som de mer och mer uppdaterar självständigt.

Aktiviteten på den officiella facebooksidan har ökat ordentligt de senaste två åren. I januari 2018 hade sidan ca 5850 följare. En ökning med 30% sedan januari 2016. Många fler inlägg görs nu på sidan (fler än 3 inlägg per vecka under 2017) och räckvidden är större. Många inlägg når fler än 10 000 personer och genom annonsering har vi nått 90 000 personer med ett inlägg.

Den slutna facebookgruppen Humanisterna medlemsforum når nästan en femtedel av förbundets medlemmar (ca 950 personer) och där pågår dagligen diskussion av frågor som berör vår verksamhet och som medlemmarna anser är viktiga. Under perioden har den öppna facebookgruppen utvecklats till att bli ett mer uppstyrt forum som fokuserar på frågor som är viktiga för förbundet. Den gruppen har idag drygt 2 000 medlemmar.

Förbundet har också ett Twitter- och ett Instagramkonto. De flesta lokalavdelningarna finns representerade på sociala medier genom egna facebooksidor och grupper.

## Annonsering

Inga stora annonskampanjer genomfördes under mandatperioden. Mindre summor har lagts på annonsering av inlägg på Facebook. Beslut har fattats om en omfattande opinionsbildning med annonsering under valåret 2018.



## Hedeniuspriset 2016 och 2017

2016 års pris tilldelades RFSL Newcomers och utdelades på Humanismens dag i Stockholm den 20 november. Styrelsens motivering:

*"I en tid då många flyktingar kommer och har kommit till Sverige finns en grupp som ofta är mer utsatt än andra: hbtq-personer. Inte sällan har man tvingats fly på grund av sin identitet, man kan också råka illa ut på asylboenden och få dåligt stöd och undermålig information om sina rättigheter i Sverige. RFSL Newcomers är ett nätverk inom RFSL för och med asylsökande som fungerar som en social mötesplats men också hjälper människor som flytt förföljelse i sitt hemland på grund av sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. För sitt livsviktiga stöd till de som drabbas av inhumana föreställningar tilldelas RFSL Newcomers 2016 års Hedeniuspris."*

2017 års pris tilldelades Shamima Aktar och utdelades på Medelhavsmuseet i Stockholm den 25 november. Styrelsens motivering:

*"De senaste åren har flera humanister från Bangladesh flytt till Sverige, undan våld och hot från islamistiska extremister. Dessa personer är aktivister för vetenskapligt tänkande, yttrandefrihet, mänskliga rättigheter; speciellt kvinnor, minoriteters och sekuläras frihet; i korthet har de kämpat för sekulär humanism. Shamima Aktar har handgripligen arbetat för kvinnors och andras rättigheter, som skribent och aktivist i Bangladesh. Detta har hon fortsatt med sedan hon kommit till Sverige, bland annat genom att aktivera nyanlända kvinnor i basketträning. På detta sätt har kvinnorna på ett sunt och glädjerikt sätt fått hjälp att påbörja sin integration. För sin kamp för kvinnors rättigheter, integrationsarbete samt som representant för sekulära bloggare som sökt fristad i Sverige tilldelas Shamima Aktar 2017 års Hedeniuspris."*

## Bok- och biblioteksmässan

Humanisterna Väst ansvarade traditionsenligt för förbundets närvaro vid den årliga Bok- och Biblioteksmässan i Göteborg sista helgen i september, både 2016 och 2017, och glädjande nog har antalet personer som blir medlemmar på mässan ökat för varje år.

Tonvikten har legat på att informera om de humanistiska ceremonierna och konfirmation, både som sommarläger och lokalt i Göteborg. Vid mässan såldes det böcker med koppling till verksamheten, delades ut informationsmaterial och intresserade kunde samtala om humanism och andra frågor. Intäkter från den skänkta boken *Ceremonier i Livet* gick oavkortat till HumanistHjälpen. Till mässan 2017 trycktes t-shirts med Humanisternas logotype upp.

## Almedalen 2016 och 2017

Humanisterna arrangerade 2016 ett seminarium med titeln: *Rätten att häda – islamkritik och det öppna samhället*. Christer Sturmark deltog i två andra seminarier detta år: *Är det offentliga rummet neutralt beträffande olika livsåskådningar?* och *Kristna värderingar och humanismens påverkan på samhället*.

År 2017 genomförde Humanisterna inget eget arrangemang i Almedalen. Representanter från förbundsstyrelsen deltog i tre seminarier under veckan: Daniel Färm i *Vad har Gud i skolan att göra?* och *Hur mycket politisk polarisering tål Sverige?*, och Ulf Gustafsson i *Hur framställs religion i offentligheten?*

## Samhälle och politik

Humanisterna har fortsatt göra sig hörda i det offentliga samtalet genom ett flertal debattartiklar i rikstäckande tidningar, nätpublikationer och lokaltidningar runt om i landet. Förbundet har också representerats i radio och TV vid flera tillfällen. Stora delar av opinionsbildningen finns dokumenterad på förbundets hemsida: [humanisterna.se/news\\_category/debatt](http://humanisterna.se/news_category/debatt).

Två frågor har det satts extra fokus på under de två åren: Förbud mot religiösa friskolor och utredningen om statligt stöd till trossamfund. I dessa har förbundsstyrelsen förutom debattinlägg haft ett flertal möten med politiker, sakkunniga och utredare. Styrelsen gav även Bengt Westerberg uppdraget att författa rapporten: *"Offentligt stöd till livsåskådningssamfund"*.

## Sekulär högtidsstund vid riksmötets öppnande

År 2016 var ett stort genombrottsår för den sekulära ceremonin som Humanisterna arrangerar vid inledningen av det nya riksdagsåret. Vårt arrangemang genomfördes för femte året i rad, men från och med detta år likabehandlade riksdagsförvaltningen gudstjänsten i Storkyrkan och den sekulära högtidsstunden.

Vårt arrangemang flyttade till Konstakademien och det kom cirka 110 gäster, varav drygt 20 var riksdagsledamöter och tre ministrar. Temat var mänskliga rättigheter och trosfrihet och talare var Anna Lindenfors, Amnesty, och "Mili" flykting från Bangladesh. För musiken stod the Real Group.

År 2017 genomfördes högtidsstunden under samma förutsättningar och deltagandet var jämförbart med året innan, med cirka 25 riksdagsledamöter. Talare var Elisabeth Åsbrink, Svenska PEN, och Åsa Wikforss, professor i teoretisk filosofi. Temat var demokrati, pressfrihet och kunskap, och musiker José González.

## Arrangemang och seminarier

I oktober 2016 arrangerades en debatt mellan Lawrence Krauss och Roland Poirier Martinsson i Stockholm. Ämnet för debatten var om vetenskap och religion går ihop, och det kom nästan 300 deltagare.

Lokalavdelningarna har arrangerat en lång rad seminarier och föreläsningar runt om i landet. Bland dessa kan nämnas: "Neuro-teologi - vad händer i hjärnan vid religiösa upplevelser?" med Dan Larhammar (Gotland), Mustafa Panshiri och Jens Ganman om deras bok "Det lilla landet" (Jönköping), "Sekulär andlighet - nonsens eller något viktigt" med Cathrine Felix (Kalmar), samtal om livsåskådning och dess betydelse för människan mellan Humanisternas förbundssekreterare Ulf Gustafsson och imamen Kashif Virk (Stockholm), "Humanism in Star Trek" med Susan Sackett (Syd), "Myter och sagor för en upplyst tid" med Bo Renberg (Umeå), "Vilseledande statistik" med Göran Nilsson (Uppsala), tema: integration med Anosh Ghasri (Värmland), "Vem granskar terapeuten?" med Amanda Duregård (Väst), "Förvanskaren Paulus och kristendomens uppkomst" med Mats G. Larsson och "Norden - extremt och lagom, hur hänger det ihop?" med Bi Puranen (Östergötland).

Christer Sturmark har bland annat genomfört seminariet "Tro, vetande och humanism i vår tid" vid ett flertal tillfällen och debatterade i april 2017 mot Joel Halldorf: "Blir samhället bättre eller sämre av sekularisering?"

Många av seminarierna har filmats och finns tillgängliga via Humanisternas hemsida.

## Höstkonferens & Ordförandekonferens

Humanisternas höstkonferens för medlemmar har arrangerats under både 2016 och 2017.

Vid höstkonferensen 2016 talade Bjarni Jónsson, från isländska humanisterna Siðmennt, om humaniströrelsen framgångar på Island, och Nurten Özkoray, journalist från Turkiet, om demokrati med fokus på Turkiet. Workshopar genomfördes på temana: Barns religionsfrihet, Mitt kors/Min hijab och Förortsfeminsm och humanism. Vid konferensens deltog ca 60 personer.

Vid höstkonferensen 2017 genomfördes ett seminarium om "Religionskollision i det sekulära Sverige" med Eli Göndör och ett om internationella humaniströrelsen och danska humanisterna med Giovanni Gaetani (IHEU) och Lone Ree Milkær (Humanistisk Samfund). Workshopar skedde på ämnena: "Hur kan Humanisterna bidra vid integration av nyanlända?" och "Valår 2018, vilka frågor ska Humanisterna fokusera på och hur?". Vid konferensen 2017 deltog ca 75 personer.

I samband med höstkonferenserna arrangerades också ordförandekonferenser med representanter för Humanisternas lokalavdelningar. Vid dessa diskuterades förbundets verksamhet.

## Humanistforum

I april 2017 genomfördes Humanistforum i Karlstad. Lokalavdelningen i Värmland stod som arrangör. Det var 21 deltagare, alla förtroendevalda inom förbundet eller i en lokalavdelning. Vid konferensen diskuterades fyra ämnen: Alternativa fakta - Vad kan Humanisterna göra för Fakta, Religiösa friskolor/barns religionsfrihet, Statligt stöd till trossamfund/livsåskådningsorganisationer och Vad är vår lokalavdelnings största utmaning. Piia Posti höll även en kortföreläsning om "Repatriering mellan tro och vetande".

## Ceremoniverksamheten

Antalet genomförda ceremonier av Humanisternas officianter var 497 st under 2016 och 444 st under 2017. Nedgången under 2017 var för begravingar och jämfört med 2015 har antalet vigselceremonier halverats. Antalet förfrågningar som kommer in till Humanisterna var cirka 120 under 2017. Övriga går direkt till officianterna. Irene Rune har arbetat som samordnare för ceremoniverksamheten.

I tabellen nedan visas utfallet för 2017.

Ceremoni 2017	Stockholm		Övriga landet	
	Humanistiska	Borgerliga	Humanistiska	Borgerliga
Barnvälkomnande	59	11	78	9
Vigsel			13	32
Vigsel utan vigselrätt	9		11	
Begravning	24	61	73	64
Totalt	164		280	
Totalt hela landet	444			

Urban Jansson och Irene Rune genomförde både hösten 2016 och 2017 en tvåhelgerskurs för utbildning av nya officianter. Vid dessa var det 10-15 deltagare per tillfälle.

Förbundet ansökte under 2017 om vigselrätt enligt lag om rätt att förrätta vigsel inom trossamfund. Kammarrätten avlog vår ansökan med motiveringen att Humanisterna inte är ett trossamfund som genomför gudstjänster. Förbundet har under mandatperioden opinionsbildat för en kommunalisering av begravningsverksamheten.

## Humanistisk konfirmation

Verksamheten för de humanistiska sommarlägren för ungdomar ("konfan") samordnades under 2016 av Johanna Lundgren. Hösten 2016 tog Susanne Nyström över som koordinator. Hon har haft hjälp av en konfa-grupp för genomföranden av lägren och utbildning för nya handledare.

Sommaren 2016 och 2017 genomfördes tre läger, samtliga på Valla Folkhögskola i Linköping. Totalt deltog ca 70 ungdomar per år. För sommaren 2018 planeras fyra läger, två på Valla och två på Backagården, Höör.

2017 producerades två korta men proffsiga filmer om Humanisternas "konfa" för att användas vid marknadsföring.

Under 2017 genomfördes "lokalkonfa", humanistisk konfirmation med veckoträffar, i Göteborg i Humanisterna Västs regi. Denna verksamhet fortsätter våren 2018. I Stockholm pågår försök att starta upp det samma.

## Humanismen internationellt

Europeiska Humanistfederationen (EHF): Under perioden har Staffan Gunnarson lämnat posten som vicepresident. Patrik Lindenfors har blivit återvald som en av styrelseledamöterna. Hela styrelsen avgick förra året och alla platser tillsattes på nytt i ett försök att få en mer jämställd styrelse, en åtgärd som fungerade bra.

EHF har under året fortsatt sin ständigt pågående lobby-verksamhet vid Europarådet. Det handlar mycket om att driva frågor kring fri abort och att hålla beredskap mot idéer från

kristna (främst katolska) organisationer som gärna gör gemensam sak i avsikt att försöka försämra aborträtten. Det här arbetet fortsätter som vanligt då det finns ständig orsak till beredskap i frågan. EHF ingår i något som kallas "High Ground Alliance" med andra organisationer i syfte att värna aborträtten.

Vidare har EU utsett 2018 till "European Year of Cultural Heritage". För att inte året ska få en alltför kristen slagsida kommer EHF att försöka "märka" olika humanistiska begivenheter som ingående i feståret, till exempel "Humanisten Tag" i Nürnberg, som går av stapeln 22-24 juni. EHF uppmanar medlemsorganisationerna att försöka göra detsamma. Diskussioner om något större evenemang pågår i styrelsen.

Arbete kring ett "European Secularity Index" pågår, i syfte att ranka och flagga olika länders problem och framgångar med att få till en sekulär stat.

Organisationen "European Humanist Professionals", som organiserar humanistiska officianter i Europa, har blivit omvandlad till en sektion i EHF i syfte att främja ceremoniverksamhet. Omvandlingen är inte fullbordad utan kommer att behöva beslutas på en kongress.

Internationella Humanistunionen (IHEU): Tre representanter för svenska Humanisterna, Ulf Gustafsson, Emilia Ericson och Patrik Lindenfors, deltog på IHEU:s årsmöte 2017. Längre sammanfattningar av båda dessa möten finns på engelska på IHEU:s hemsida. Där försökte vi få Emilia Ericson invald i styrelsen för att arbeta med barns rättigheter, men misslyckades då man prioriterade geografisk representation.

IHEU:s anställda rapporterade om sin ständigt pågående kamp för mänskliga rättigheter inom FN-systemet, främst i FN:s barnrättskommitté och FN:s råd för mänskliga rättigheter – det senare ökänt för att inkludera några av världens värsta diktaturer, länder som Kina, Ryssland, Kuba, Libyen och Saudiarabien. Att förespråka mänskliga rättigheter i den högsta diplomatiska sfären är något av ett sisyfosarbete, men ett oerhört viktigt sådant, då man som människorättslobbyist hela tiden har möjlighet att påminna diplomater och politiker om människorättsbrott runt världen.

Rent generellt är intrycket att det internationella humanistsamarbetet fortsätter att utvecklas och växer i stadig takt. Det är inte svårt att förstå varför när man ser sig omkring i världen. Islamistisk terror, fler dödade bloggare i Bangladesh, abortmotstånd i Ecuador, kvinnlig könsstympning och manlig omskärelse, stigmatisering och hån av ateister, lagar mot homosexualitet – listan på religionens skadeverkningar är lång och förskräckande.

## Humanisten

Medlemstidningen Humanisten fortsätter att fungera som avsett, med fyra nummer om året. Stabiliteten kommer ur att vi har en betald och väldigt kompetent redaktör, Lars Åberg, som gör tidningen tillsammans med den obetalda layoutaren Uno von Corswant (Humanisterna Gotland). Ansvarig utgivare är Patrik Lindenfors. Det är styrelsens bestämda målsättning att tidningen ska fortsätta komma ut regelbundet.

## Övrigt styrelsearbete

Förbundsstyrelsen har träffats för styrelsemöten vid 13 tillfällen under mandatperioden. Utöver detta har styrelsen haft fyra möten via Skype. Styrelsen utsåg under perioden Emilia Ericson till första vice ordförande och Tara Twana till andra vice ordförande, samt Ulf Gustafsson till förbundssekreterare.

Förutom nyhetsbrev som skickas ut regelbundet till prenumeranter, så har ett tiotal medlemsbrev skickats ut till medlemmarna med information om förbundets verksamhet.

Under två år testades Mynewsdesk som en alternativ kanal för pressutskick. Kostnaderna för detta är dock för stora och testet kommer avslutas.

Förbundsstyrelsens beslutade 2017 om att Humanisterna ska vara medlem i Skeppsholmens folkhögskola, Stockholm. Detta är ett led i ett långsiktigt arbete för att stärka förbundets folkbildningsengagemang.

Under mandatperioden arbetade styrelsen med ett finansieringsprojekt i syfte att undersöka alternativa finansieringskällor för verksamheten. Detta arbete kan byggas vidare på framöver.

Styrelsen arbetade under 2017 fram en kommunikationsstrategi för förbundsstyrelsens opinionsbildande arbete de kommande två åren. Denna strategi var utgångspunkten för framtagandet av kampanjmaterial för opinionsbildning mot religiösa friskolor under valåret 2018. Kampanjmaterialiet producerades i samarbete med en PR-byrå.

Våren 2017 genomförde förbundsstyrelsen en endagskurs i argumentationsteknik, i vilken bland annat Staffan Dopping mediatränade de 19 deltagare från lokalavdelningarnas styrelser

## Humanisternas förbundsstyrelse

Take Aanstoot, Per Dannefjord, Dinky Daruvala, Emilia Ericson, Daniel Färm, Ulf Gustafsson, Lars Höglund, Amineh Kakabaveh, Patrik Lindenfors, Tore Mellberg, Cecilia Nordén, Jonas Nordström, Piia Posti, Christer Sturmark, Tara Twana

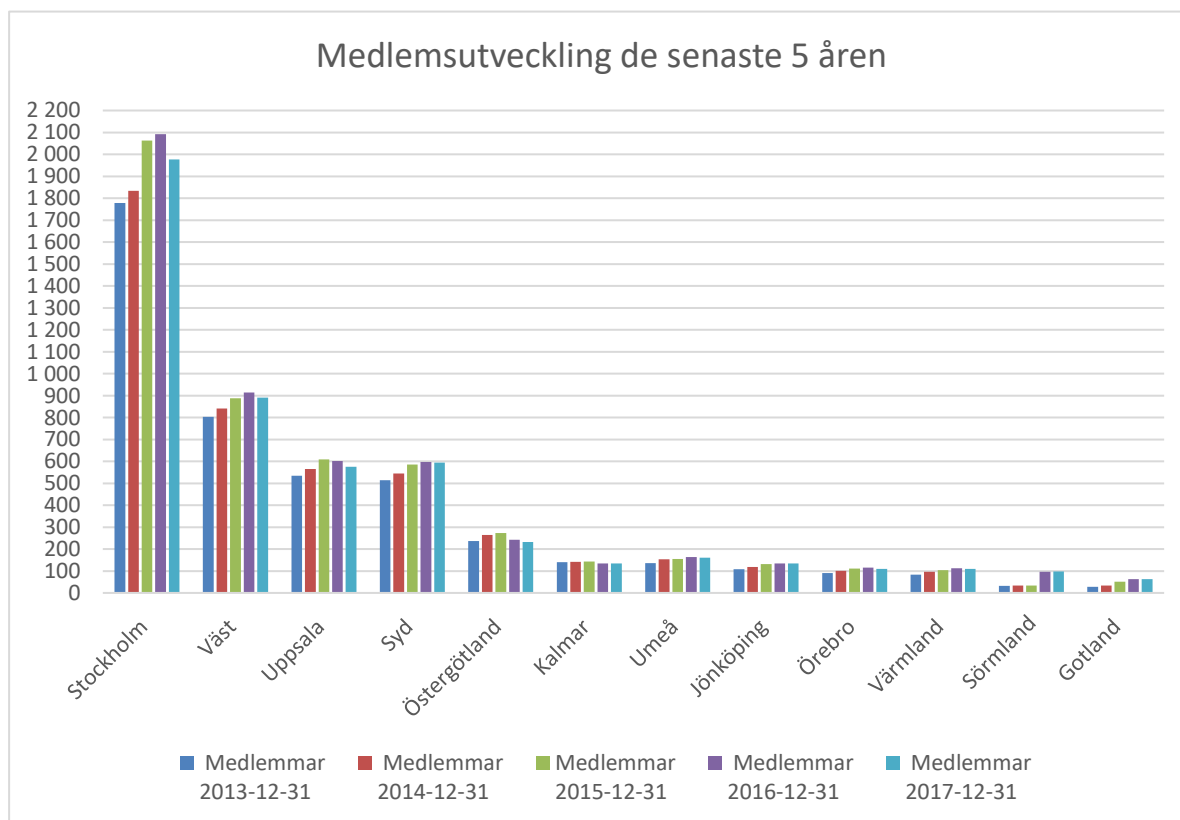
## Ekonomisk rapport verksamhetsåren 2016–2017

### Medlemsstatistik

Vid slutet av året 2017 hade vi totalt 5078 medlemmar inklusive humanistvänner. Detta är en minskning med 187 medlemmar i jämförelse med slutet av år 2016 då vi hade 5265 st. Under 2017 har alltså medlemsantalet minskat med 3,6 %. Det har således skett ett trendbrott, från en uppgång under ett antal år till en nedgång under senaste året. Så här fördelade sig medlemsantalet på de olika lokalavdelningarna.

Tabellen visar medlemsutvecklingen i lokalavdelningarna från 2013

Lokalavd.	Medlemmar 2013-12-31	Medlemmar 2014-12-31	Medlemmar 2015-12-31	Medlemmar 2016-12-31	Medlemmar 2017-12-31	% förändring från förra årsskiftet
Stockholm	1 778	1833	2063	2092	1 977	-5,5 %
Väst	803	841	887	914	890	-2,6 %
Uppsala	534	565	609	601	575	-4,3 %
Syd	514	545	585	597	595	-0,3 %
Östergötland	236	264	273	242	232	-4,1 %
Kalmar	140	142	143	134	134	0,0 %
Umeå	136	154	155	163	161	-1,2 %
Jönköping	108	119	131	134	134	0,0 %
Örebro	90	101	111	115	110	-4,3 %
Värmland	83	96	104	113	109	-3,5 %
Sörmland	32	34	34	97	98	1,0 %
Gotland	28	33	51	63	63	0,0 %
	<b>4482</b>	<b>4727</b>	<b>5146</b>	<b>5265</b>	<b>5078</b>	<b>-3,6 %</b>



## Medlemskap

Man måste ha fyllt 16 år för att bli medlem i Humanisterna. Det finns olika slag av medlemskap. Dessa fördelade sig på följande sätt idag (2018-04-06).

Medlemskap	Årsavgift	Antal	Andel
Fullt medlemskap	365 kr	4499	88,28 %
Familjemedlemskap	100 kr	258	5,06 %
Studerande	180 kr	95	1,86 %
Reducerad avgift	180 kr	19	0,37 %
Livstidsmedlem	0 kr	2	0,04 %
Humanistvänner	365 kr	15	0,29 %
Ungdomsmedlem	0 kr	208	4,08 %
<b>Totalt antal</b>		<b>5096</b>	<b>100 %</b>

## Studerande

De som är heltidsstuderande och är över 25 år.

## Reducerad avgift

Reducerad avgift har medlemmar som ansökt och av styrelsen beviljats nedsatt avgift på grund av ekonomiskt trångmål.

## Humanistvän

För dem som delar Humanisternas politiska och moraliska agenda men inte nödvändigtvis den sekulärhumanistiska livsåskådningen.

## Ungdomsmedlem

Medlemmar som ännu inte fyllt 26 år.

## Medlemsintäkter

Medlemsintäkterna var under 2017 ungefär som under 2013. En del av förklaringen till nedgången i intäkter förutom minskat medlemsantal är att vi har drygt 200 ungdomsmedlemmar som inte betalar någon avgift. Ungdomsmedlemskapet infördes vid kongressen 2016. Den genomsnittliga avgiften för varje medlem är ca 323 kr.

2013	1 631 130
2014	1 525 291
2015	1 752 208
2016	1 726 676
2017	1 640 063

Medlemsinbetalningarna sker kvartalsvis: 31 mars, 30 juni, 30 september, 31 december. Inbetalningar övriga månader är sena, oftast efter påminnelse.

## Resultatrapport

Bilagt finns resultatet för 2016 resp. 2017 redovisat i förhållande till budget.

## Balansrapport

Bilagt finns balansrapport per den 2016-12-31 samt 2017-12-31. Här framgår att vårt eget kapital i slutet av 2017 var drygt tre miljoner kronor vilket motsvarar ungefär 125 % av omsättningen.

## Ersättningar till personer i styrelse och ledning

Under verksamhetsåren 2016–2017 har ett arvode utgått till Christer Sturmark för arbete som ordförande. Detta belopp har varit på 120 000 kr/år. Under 2017 har förbundssekreteraren Ulf Gustafsson erhållit 60 000 kr.

Örebro den 6 april 2018, Tore Mellberg, Kassör



Balansrapport 2016-12-31			
<b>TILLGÅNGAR</b>	<i>Ing balans</i>	<i>Period</i>	<i>Utg balans</i>
Maskiner och inv	27 026	0	27 026
Nedskrivning maskiner och inv	-27 026	0	-27 026
Datorer	23 526	0	23 526
Avskrivning datorer	-23 526	0	-23 526
<b>Summa anläggningstillgångar</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Förskott	551	1 265	1 816
Avräkn skatter och avgift	11	0	11
Förutbetalda kostnader	772	344	1 116,00
<b>Summa kostfristiga fordringar</b>	<b>1 334</b>	<b>1 609</b>	<b>2 943</b>
Plusgiro Förbundet	237 724	3 094	240 818
Sparkonto Företag Nordea	111 979	-70 689	41 290
SBAB sparkonto	3 063 345	58 244	3 121 589
<b>Summa kassa och bank</b>	<b>3 413 048</b>	<b>-9 351</b>	<b>3 403 697</b>
<b>Summa omsättningstillgångar</b>	<b>3 414 382</b>	<b>-7 742</b>	<b>3 406 640</b>
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>	<b>3 414 382</b>	<b>-7 742</b>	<b>3 406 640</b>
<b>EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</b>			
Reserverat fond Konfa	-293 576	130 342	-163 234
Reserverat fond Sommarveckan	-5 500	0	-5 500
Reserverat annonskampanj 2012	-28 700	0	-28 700
Reserverat annonskampanj 2014	-84 610	0	-84 610
Reserverat ceremonier	0	-50 000	-50 000
Balanserad vinst/förlust	-3 271 957	338 627	-2 933 330
Årets resultat	338 627	-384 062	-45 435
<b>Summa eget kapital</b>	<b>-3 345 716</b>	<b>34 907</b>	<b>-3 310 809</b>
Leverantörsskulder	-57 261	1 186	-56 075
Personalens källskatt	-3 833	-713	-4 546
Upplupna sociala avgifter	-3 427	-782	-4 209
Löneskuld	-4 145	-25 856	-30 001
Förutbet intäkt konfa	0	-1 000	-1 000
<b>Summa kortfristiga skulder</b>	<b>-68 666</b>	<b>-27 165</b>	<b>-95 831</b>
<b>SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</b>	<b>-3 414 382</b>	<b>7 742</b>	<b>-3 406 640</b>
<b>RESULTAT</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

<b>Resultat 2016-12-31</b>			
<b>INTÄKTER</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>	<b>Budget 2016</b>
Medlemsavgifter + humanistvän	1 726 676	1 752 208	1 756 000
Summa gåvor	4 500	5 700	6 000
Intäkter evenemang (kongress, höstkonferens)	10 000	16 750	13 000
Konfirmation	355 900	687 597	600 000
Intäkt arv Lund	0	18 514	0
Övriga intäkter	4 009	2 637	0
<b>SUMMA INTÄKTER</b>	<b>2 101 085</b>	<b>2 483 407</b>	<b>2 375 000</b>
<b>KOSTNADER</b>			
Konfa-kostnader exkl lön	-392 419	-434 140	-480 000
Lokalhyra	-22 964	-29 479	-35 000
Kostn arv Östhammar	0	5 043	0
Förbrukningsinventarier (Gudruns dator)	-5 589	0	0
Frakter och transporter	0	-32 516	-30 000
Summa resor och hotellkostnader	-136 564	-164 603	-175 000
Summa marknadsföring, annonser, trycksaker	-25 913	-554 533	-390 000
Utställning och mässor	-32 850	-32 503	-33 000
Internationella kongresser och möten	-67 867	-52 188	-60 000
Möteskostnader	-42 064	-38 826	-45 000
Kontorsmaterial	-1 605	-297	-1 000
Humanisten	-143 285	-138 354	-138 000
Summa IT	-23 742	-22 404	-22 400
Porto + telefon	-16 253	0	-1 000
Företagsförsäkringar	-2 875	-2 881	-3 000
Föreningshuset	-424 451	-404 277	-410 000
Köpta tjänster	-214 383	-134 948	-140 000
Bankkostnader	-9 899	-8 945	-9 000
Föreningsavgifter, ej avd	-40 518	-27 016	-42 000
Övriga avdragsgilla kost	-140 876	-132 779	-50 000
Summa stöd till lokalavd	-146 295	-172 512	-172 000
Seminarier	-9 130	0	0
<b>Externa kostnader</b>	<b>-1 899 541</b>	<b>-2 378 157</b>	<b>-2 236 400</b>
<b>Personalkostnader</b>			
Summa löner	-240 915	-207 203	-218 000
Arbetsgivaravgifter	-63 780	-54 319	-56 000
<b>Summa personalkostnader</b>	<b>-304 695</b>	<b>-261 522</b>	<b>-274 000</b>
<b>RÖRELSERESULTAT</b>	<b>-103 151</b>	<b>-156 272</b>	<b>-135 400</b>
<b>Ränteintäkter</b>	<b>18 244</b>	<b>12 844</b>	<b>13 000</b>
<b>RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER</b>	<b>-84 907</b>	<b>-143 429</b>	<b>-122 400</b>
<b>Avsättning fond konfa</b>	<b>130 342</b>	<b>-195 198</b>	
<b>SUMMA KOSTNADER</b>	<b>-2 055 650</b>	<b>-2 822 033</b>	
<b>Resultat</b>	<b>45 435</b>	<b>-338 627</b>	

<b>Balansrapport 2017-12-31</b>			
<b>TILLGÅNGAR</b>	<b>Ing balans</b>	<b>Period</b>	<b>Utg balans</b>
Maskiner och inv	27 026	0	27 026
Nedskrivning maskiner och inv	-27 026	0	-27 026
Datorer	23 526	0	23 526
Avskrivning datorer	-23 526	0	-23 526
<b>Summa anläggningstillgångar</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Förskott	1 816	-1 816	0
Avräkn skatter och avgift	11	0	11
Förutbetalda kostnader	1 116	-20 884	-19 768
<b>Summa kostfristiga fordringar</b>	<b>2 943</b>	<b>-22 700</b>	<b>-19 757</b>
Plusgiro Förbundet	240 818	-27 378	213 440
Sparkonto Företag Nordea	41 290	-7 904	33 387
SBAB sparkonto	3 121 589	-172 444	2 949 145
<b>Summa kassa och bank</b>	<b>3 403 697</b>	<b>-207 725</b>	<b>3 195 971</b>
<b>Summa omsättningstillgångar</b>	<b>3 406 640</b>	<b>-230 425</b>	<b>3 176 214</b>
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>	<b>3 406 640</b>	<b>-230 425</b>	<b>3 176 214</b>
<b>EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</b>			
Reserverat fond Konfa	-163 234	98 931	-64 303
Reserverat fond Sommarveckan	-5 500	0	-5 500
Reserverat annonskampanj 2012	-28 700	0	-28 700
Reserverat annonskampanj 2014	-84 610	0	-84 610
Reserverat ceremonier	-50 000	0	-50 000
Balanserad vinst/förlust	-2 933 330	-45 435	-2 978 765
Årets resultat	-45 435	254 511	209 076
<b>Summa eget kapital</b>	<b>-3 310 809</b>	<b>308 007</b>	<b>-3 002 802</b>
Leverantörsskulder	-56 075	-89 012	-145 087
Personalens källskatt	-4 546	-13 009	-17 555
Upplupna sociala avgifter	-4 209	-6 561	-10 770
Löneskuld	-30 001	30 001	0
Förutbet intäkt konfa	-1 000	1 000	0
<b>Summa kortfristiga skulder</b>	<b>-95 831</b>	<b>-77 581</b>	<b>-173 412</b>
<b>SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</b>	<b>-3 406 640</b>	<b>230 425</b>	<b>-3 176 214</b>
<b>RESULTAT</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

<b>Resultat 2017-12-31</b>			
<b>INTÄKTER</b>	<b>2017-12-31</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>Budget 2017</b>
Medlemsavgifter + humanistvän	1 640 063	1 726 676	1 756 000
Summa gåvor	3 850	4 500	6 000
Intäkter evenemang (kongress, höstkonferens)	27 638	10 000	17 000
Konfirmation	368 300	355 900	700 000
Arv	4 130	0	
Öresutjämning	-28	0	
Övr ersättn och intäkter	4 000	4 009	
<b>SUMMA INTÄKTER</b>	<b>2 047 952</b>	<b>2 101 085</b>	<b>2 479 000</b>
<b>KOSTNADER</b>			
Konfa-kostnader exkl lön	-342 111	-392 419	-580 000
Lokalhyra	-18 816	-22 964	-35 000
Förbrukningsinventarier	0	-5 589	
Frakter och transporter	0	0	-30 000
Summa resor och hotellkostnader	-70 599	-136 564	-170 000
Summa marknadsföring, annonser, trycksaker	-25 913	-25 913	-390 000
Utställning och mässor	-32 849	-32 850	-33 000
Internationella kongresser och möten	-63 889	-67 867	-60 000
Möteskostnader	-8 573	-42 064	-45 000
Kontorsmaterial	-2 298	-1 605	-1 000
Humanisten	-149 452	-143 285	-138 000
Summa IT	-28 496	-23 742	-22 400
Porto + telefon	0	-16 253	-1 000
Företagsförsäkringar	-2 896	-2 875	-3 000
Föreningshuset	-399 221	-424 451	-410 000
Köpta tjänster	-341 885	-214 383	-140 000
Bankkostnader	-9 591	-9 899	-9 000
Föreningsavgifter, ej avd	-50 711	-40 518	-42 000
Övriga avdragsgilla kost	-141 031	-140 876	-100 000
Summa stöd till lokalavd	-148 510	-146 295	-172 000
Seminarier och konferenser	-67 784	-9 130	
<b>Externa kostnader</b>	<b>-1 904 624</b>	<b>-1 899 541</b>	<b>-2 381 400</b>
<b>Personalkostnader</b>			
Summa löner	-350 972	-240 915	-218 000
Arbetsgivaravgifter	-112 919	-63 780	-56 000
<b>Summa personalkostnader</b>	<b>-463 891</b>	<b>-304 695</b>	<b>-274 000</b>
<b>Ränteintäkter</b>	<b>12 556</b>	<b>18 244</b>	<b>13 000</b>
<b>RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER</b>	<b>-308 007</b>	<b>-84 907</b>	<b>-163 400</b>
<b>Avsättning fond konfa</b>	<b>98 931</b>	<b>130 342</b>	
<b>SUMMA KOSTNADER</b>	<b>-2 257 028</b>	<b>-2 055 650</b>	
<b>Resultat</b>	<b>-209 076</b>	<b>45 435</b>	



#### Revisionsberättelse för åren 2016 och 2017

Vi underlämnade revisorer, utsedda av 2016 års kongress, har granskat verksamhet och räkenskaper för åren 2016 och 2017. Resultatet av denna granskning framgår av bifogade redogörelser beträffande uppföljning av beslutade åtgärder (bilaga 3) samt för den ekonomiska verksamheten (bilaga 1). Ekonomisk revision av 2016 års verksamhet har genomförts förra året (bilaga 2).

Vi har granskat föreningens räkenskaper och gått igenom protokoll och handlingar som lämnar upplysningar om föreningens ekonomi och förvaltning. Räkenskaperna är förda med ordning och noggrannhet, inkomster och utgifter är styrkta med nödvändiga verifieringar.

Vi finner att styrelsen genomfört sitt uppdrag på ett förtjänstfullt sätt och har inget att erinra mot hur verksamheten bedrivits i stort.

Vi rekommenderar kongressen att fastställa 2016 och 2017 års balans och resultat samt att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåren 2016 och 2017.

2018-04-06

Stefan Björnson  
revisor

Carina Krii  
revisor

Jürgen Grafenstein  
revisorssuppleant

## Revisionsberättelse för åren 2016 och 2017

Vi undertecknade revisorer, utsedda av 2016 års kongress, har granskat verksamhet och räkenskaper för åren 2016 och 2017. Resultatet av denna granskning framgår av bifogade redogörelser beträffande uppföljning av beslutade åtgärder (bilaga 3) samt för den ekonomiska verksamheten (bilaga 1). Ekonomisk revision av 2016 års verksamhet har genomförts förra året (bilaga 2).

Vi har granskat föreningens räkenskaper och gått igenom protokoll och handlingar som lämnar upplysningar om föreningens ekonomi och förvaltning. Räkenskaperna är förda med ordning och noggrannhet, inkomster och utgifter är styrkta med nödvändiga verifikationer.

Vi finner att styrelsen genomfört sitt uppdrag på ett förtjänstfullt sätt och har inget att erinra mot hur verksamheten bedrivits i stort.

Vi rekommenderar kongressen att fastställa 2016 och 2017 års balans och resultat samt att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåren 2016 och 2017.

2018-04-06

Stefan Björnson  
revisor

Carina Krii  
revisor

Jürgen Gräfenstein,  
revisorssuppleant

## Bilaga 1

### Granskning av ekonomin

#### Bakgrund

Föreningen anlitar sedan mitten av 2011 Föreningshuset för fakturering och vissa andra administrativa uppgifter.

Den ekonomiska redovisningen görs av egen personal.

#### Granskningen

Granskning av räkenskaperna för 2017 års bokföring gjordes den 2018-04-06 i Stockholm.

Vid tillfället granskades: In- och utgående balans på föreningens konton hos Nordea och SBAB. Även föreningens Skattekonto granskades. Samtliga var utan anmärkning.

Vidare granskades att löneutbetalningar stämmer med bokföringen, att källskatt har dragits av och betalats samt att arbetsgivaravgifter är bokförda och betalda.

Att kontrolluppgifter är inlämnade till Skatteverket och att uppgifterna stämmer med bokföringen säkerställdes också.

Vidare har vi säkerställt att föreningens leverantörsskulder per 2017-12-31 har betalats enligt förfalldatum samt att föreningen inte har några osäkra fodringar som borde beaktats i bokslutet.

Vi har jämfört kostnader med verksamhetsplanen för att säkerställa att medlen använts till avsedd verksamhet.

#### Intäkter

Vi har granskat föreningens intäkter och kan konstatera att såväl medlemsavgifter som gåvor från medlemmar har minskat från föregående år. Intäkter från konfirmationsverksamheten har däremot ökat.

#### Verifikationer

Utöver granskning av verifikationer genom stickprov, har granskning skett av vissa kostnader, såsom resor, hotell, representation, möteskostnader, marknadsföring och köpta tjänster. Även kostnad för administration, löner/ersättningar och Föreningshuset har särskilt granskats.

Alla kostnader attesteras av en ansvarig i styrelsen före betalning. I den händelse vi har haft några frågor har dessa besvarats och förklarats tillfredsställande av styrelsen.

#### Sammanfattning

Vi revisorer har funnit att räkenskaperna är i god ordning och att förbundets medel har använts till stadgeenlig verksamhet.

## Bilaga 2

### Revision av räkenskaper för år 2016

Till Styrelsen i Förbundet Humanisterna  
Organisationsnr 802009-5348

### Revisionsberättelse för verksamhetsåret 2016

Vi undertecknade revisorer, utsedda av 2016 års kongress, har granskat Förbundets räkenskaper för året 2016.

Vi har granskat bokföring och handlingar som lämnar upplysningar om organisationens ekonomi och förvaltning. Räkenskaperna är förda i god ordning och med noggrannhet, inkomster och utgifter är styrkta med nödvändiga verifikationer.

Granskning av räkenskaperna gjordes den 25 april 2017 i Stockholm.

Vi rekommenderar framtida kongress att fastställa 2016 års balans och resultat samt att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2016.

En fullständig revision, inklusive sakgranskning, kommer att genomföras inför kongressen år 2018.

2017-04-25

Stefan Björnson, revisor

Carina Krii, revisor



## Bilaga 3

### Sakgranskning av förbundsstyrelsens arbete under 2016 och 2017

Följande beslut och uppdrag till förbundsstyrelsen från kongressen 2016 har följts upp. Uppföljningen baseras på styrelsens protokoll, på granskning av innehållet på förbundets webbsidor samt på annat material som t ex. innehåll i Humanisten. För varje uppdrag kongressen gett redovisas:

- I korthet vad beslutet innebär.
- Om beslutet genomförts/delvis genomförts/ej genomförts. Vissa uppdrag sträcker sig bortom mandatperioden, dessa har markerats som pågående.
- I kommentar beskrivs vad bedömningen baserar sig på.

När det gäller granskning av uppdrag i verksamhetsplanen har sådana punkter tagits upp som gäller ett urskiljbart uppdrag. Punkter som enbart beror löpande verksamhet har inte tagits upp till granskning.

### Sammanfattning

Av de totalt 16 uppdrag (13 från verksamhetsinriktningen, 3 från motioner) som kunde urskiljas i kongressprotokollet och handlingarna, har 14 genomförts helt eller delvis. Två har såvitt gått att utläsa ej genomförts. Detta får betraktas som ett mycket gott resultat.

#### Verksamhetsinriktning

	genomfört	
<p><b>Information på skolor</b></p> <p>Intresset från skolorna för humanismen som livsåskådning kommer sannolikt att öka under de närmaste åren. Speciella skolinformatörer utbildas. Humanisternas bok "sekulär humanism" sprids på grund- och gymnasieskolor. En fortbildningsdag för lärare planeras under 2016. Sannolikt kommer fortbildningar att anordnas även 2017-2018.</p>		<p>Fortbildningsdagen för lärare arrangerades 2016-10-08 i Stockholm med temat "Sanning eller myt". Flera föredrag videofilmades och finns tillgängliga via YouTube. Läromaterial för lärare och elever finns att ladda ner eller beställa gratis på Humanisternas hemsida.</p> <p>Humanisterna gjorde även en del skolbesök under mandatperioden, detta främst i Humanisterna Syds område.</p>

<p><b>Humanistisk folkbildning</b></p> <p>Seminarieverksamheten i främst storstäderna utvecklas i samarbete med ABF eller andra lämpliga samarbetspartners. Seminarier och debatter videofilmas så långt möjligt och sprids via hemsidan. Därigenom nås medlemmar också utanför storstäderna.</p> <p>Seminarier som får nationell uppmärksamhet är viktiga för Humanisternas image. Vi bjuder in till speciella paneldebatter där nationellt och internationellt kända föreläsare medverkar. Vi har handlingsberedskap att ta upp aktuella frågor som är angelägna att driva. Lokalavdelningarna ordnar seminarier där även lokala frågor kan tas upp.</p>	<p><b>genomfört</b></p>	<p>Ett stort antal arrangemang finns dokumenterat i kalendariet på <a href="http://www.humanisterna.se">www.humanisterna.se</a> där även videoinspelningar av många seminarier och debatter finns tillgängliga.</p>
<p><b>Humanistforum</b></p> <p>Humanistforum arrangeras på våren 2017 i syfte att utbyta erfarenheter och idéer och att utveckla verksamheten.</p>	<p><b>genomfört</b></p>	<p>Humanistforum arrangerades 1-2 april 2017 i Karlstad.</p>
<p><b>Medlemsenkät</b></p> <p>En ny medlemsenkät genomförs för att bättre förstå våra medlemmars profil, synpunkter och önskemål.</p>	<p><b>genomfört</b></p>	<p>Medlemsenkäten genomfördes vid slutet av 2016 och utvärderades under första halvåret 2017.</p>

<p><b>Ordförandekonferenser</b></p> <p>Förbundsstyrelsen sammankallar två gånger per år en ordförandekonferens för utbyte av idéer och erfarenheter om Humanisternas utveckling och verksamhet.</p>	<p><b>delvis genomfört/pågående</b></p>	<p>2016 och 2017 anordnades en ordförandekonferens var i samband med Humanisternas höstkonferens. Ytterligare en ordförandekonferens (via Skype) var planerad för 2017, dess genomförande går dock inte att utläsa från protokollen.</p>
<p><b>Hedeniuspriset</b></p> <p>Förbundet delar årligen ut Ingemar Hedenius-priset. Förbundsstyrelsen beslutar om pristagare och tidpunkt för utdelningen.</p>	<p><b>genomfört</b></p>	<p>Hedeniuspriset delades ut både 2016 (till RFSL Newcomers) och 2017 (till Shamima Aktar).</p>
<p><b>Opinionsbildning</b></p> <p>Humanisterna har en etablerad opinionsbildande och samhällspåverkande roll. Satsningen på opinionsbildning och politisk påverkan fortsätter under åren.</p>	<p><b>genomfört/pågående</b></p>	<p>Största insatsen i sammanhanget är den arbetsgrupp som följde upp och påverkade utredningen om statsstöd till livssynsorganisationer. Humanisterna argumenterade för en livssynsneutral inriktning av statsstödsdirektivet och bidrog med utredningsarbete om statsstödet utformning internationellt.</p>
<p><b>Sekulär ceremoni i samband med riksdagens öppnande</b></p> <p>Humanisterna arrangerar i samband med riksdagens öppnande en humanistisk sammankomst som ett alternativ till den sammankomst som Storkyrkan inbjuder till. Denna har nu ur riksdagens perspektiv samma status som kyrkans sammankomst.</p>	<p><b>genomfört</b></p>	<p>Den sekulära öppningsceremonin genomfördes både 2016 och 2017 och omnämns numera i riksdagsförvaltningens officiella inbjudan på samma sätt som gudstjänsten.</p>

<p><b>Humanismen internationellt</b></p> <p>Fortsatt dialog med våra systemorganisationer i Europa och resten av världen.</p>	<p><b>genomfört</b></p>	<p>Humanisternas styrelse var representerad på Nordiska Humanistmötet 2017 i Helsingfors. Det finns regelbundna arbetskontakter med representanter för IHEU, EHF och nationella partnerorganisationer. Patrik Lindenfors är ledamot i EHF:s styrelse.</p>
<p><b>Humanistisk konfirmation</b></p> <p>Ledningsgruppen för konfirmationen planerar sommarläger 2016, 2017 och 2018.</p> <p>Lokalavdelningar, med av ledningsgruppen utbildade och godkända handledare, planerar veckoträffar.</p>	<p><b>genomfört</b></p>	<p>Humanistisk konfirmation har genomförts 2016 och 2017 (3 läger var) och förbereds för 2018 (4 läger). Dessutom har den lokala konfirmationsverksamheten kommit i gång i Humanisterna Västs regi där de första lokala konfirmationerna hölls 2017.</p>
<p><b>Humanisten</b></p> <p>Humanisten är Humanisternas medlemstidning. Formerna för drift och utveckling av medlemstidningen utvecklas löpande.</p>	<p><b>genomfört</b></p>	<p>Humanisten har kommit ut regelbundet med fyra nummer per år sedan 2015.</p>
<p><b>Insamlingsgala</b></p> <p>Humanisternas stödgalan för barnen i Arbat i april 2015 var lyckad och intäkterna gick oavkortat till utsatta som flytt kriget i norra Syrien och södra Kurdistan. En liknande gala planeras 2017.</p>	<p><b>ej genomfört</b></p>	<p>Genomförandet kunde inte utläsas från styrelseprotokollen eller andra relevanta källor.</p>
<p><b>Årligt deltagande i arrangemang</b></p>	<p><b>övervägande genomfört</b></p>	<p>se kommentarerna till de enstaka arrangemangen</p>

<p><b>Pridefestivalen.</b></p> <p>Humanisterna deltar årligen, i samarbete med Humanisterna Stockholm, i Stockholm Pride. Humanisterna ska vara synliga under festivalen genom deltagande i till exempel seminarier och Prideparaden.</p>	<p><b>genomfört</b></p>	<p>Humanisterna deltog aktivt i Pridefestivalen i Stockholm såväl som West Pride i Göteborg (och möjligtvis i lokala arrangemang i andra städer).</p>
<p><b>Almedalen.</b></p> <p>Humanisterna deltar årligen i Almedalsveckan genom att medverka i eller arrangera debatter och seminarier och genom att sprida information.</p>	<p><b>genomfört</b></p>	<p>Humanisterna har deltagit aktivt i Almedalsveckan 2016 och 2017.</p>
<p><b>Bok och Bibliotek.</b></p> <p>Humanisterna deltar årligen, i samarbete med Humanisterna Väst, på Bok- och Biblioteksmässan i Göteborg. Där har vi möjlighet att nå ut med vårt tryckta informationsmaterial, sälja humanistisk litteratur och anordna seminarier i anslutning till mässan.</p>	<p><b>genomfört</b></p>	<p>Humanisterna har framträtt årligen på Bok och Bibliotek (sedan 1999).</p>
<p><b>Sändningar</b> via den icke kommersiella TV-kanalen "Öppna Kanalen" i Göteborg och Malmö.</p>	<p><b>ej genomfört</b></p>	
<p><b>Mänskliga Rättighetsdagar</b> genomförs årligen där Humanisterna deltar med seminarier och bokbord.</p>	<p><b>delvis genomfört/ pågående</b></p>	<p>En representant för Humanisternas styrelse deltog i MR-dagarna 2017 i Jönköping. Lokalavdelningen i Stockholm förbereder ett aktivt deltagande i MR-dagarna 2018 i Stockholm.</p>
<p><b>Fadimedagarna</b></p>		<p>I tillägg kan Humanisternas engagemang i samband med Fadimedagarna nämnas.</p>

## Motioner

<p><b>Motion 1 (Einar Hellbom)</b></p> <p>Om Askan efter avlidna</p> <p><i>(motionen går ut på att ägande- och förfoganderätt för askan efter avlidna personer bör ligga hos de efterlevande. Humanisterna bör påverka kulturdepartementets pågående utredning i frågan.)</i></p>	<p><b>ej genomfört</b></p>	<p>Genomförandet kunde inte utläsas från styrelseprotokollen.</p>
<p><b>Motion 2 (Sven Olof Andersson)</b></p> <p>Om att lokal konfirmation utvecklas som komplement till konfirmationslägren</p>	<p><b>genomfört/ pågående</b></p>	<p>Lokal humanistisk konfirmation har kommit i gång i Humanisterna Västs verksamhetsområde med finansiellt stöd och praktisk hjälp från förbundet.</p>
<p><b>Motion 3 (Sven Olof Andersson och Carolina Josefsson)</b></p> <p>Om att medlemmar ska få tillgång till protokoll från förbundsstyrelse och lokalavdelningar</p>	<p><b>genomfört</b></p>	<p>Enligt information från Humanisterna Västs ordförande har utskicket av protokollen kommit i gång, om än med påtaglig fördröjning.</p>

## Styrelsens förslag till medlemsavgifter

Styrelsen föreslår oförändrade medlemsavgifter, enligt nedan.

Medlemsavgiften gäller ett år och är indelad i följande kategorier:

- Vanligt medlemskap: 365 kr
- Ungdomar som ännu inte fyllt 26 år: 0 kr (gratis)
- Heltidsstuderande, över 25 år: 180 kr
- Familjemedlem: 100 kr

## Förbundsstyrelsens förslag

- A. Ändring i Normalstadgar för lokalavdelning
- B. Funktion för intern administration och kommunikation
- C. Engelsk benämning av Humanisterna

### A.

## Styrelseförslag ändring i Normalstadgar för lokalavdelning

Förbundsstyrelsens föreslår att kongressen beslutar om ändring av Normalstadgar för lokalavdelning.

Det står:
<p>§ 4. Årsmöte          Årsmöte hålls under februari eller mars, dock senast fyra veckor före kongressen. Kallelse till årsmötet, innehållande uppgift om tid och plats samt information om inlämnande av motioner, ska publiceras i medlemstidningen och på webben och skickas ut senast fyra veckor före årsmötet.          [...] Kallelse sker genom annonsering på Humanisternas webbsida.          [...]</p>
Ändras till:
<p>§ 4. Årsmöte          Årsmöte hålls under februari eller mars, dock senast fyra veckor före kongress de år sådan förekommer. Kallelse till årsmötet, innehållande uppgift om tid och plats samt information om inlämnande av motioner, ska publiceras på Humanisternas hemsida och skickas ut till medlemmarna senast fyra veckor före årsmötet.            [Den andra skrivningen om kallelses annonsering stryks.]</p>



**B.****Styrelseförslag funktion för intern administration och kommunikation**

Ur protokoll från kongress 2016:

*Kongressen beslutade [...] att ge förbundsstyrelsen mandat att för kommande kongressperiod, om ekonomin så tillåter, inrätta en funktion för intern administration och kommunikation för en kostnad av upp till kostnaden för ordförandens arvodering och att detta utvärderas till nästa kongress.*

Förbundsstyrelsen beslutade i juni 2016 att tillsätta en förbundssekreterare, Ulf Gustafsson, med uppgift att stötta ordföranden i förbundets inre arbete; planera och följa upp styrelsearbetet, skicka ut medlemsbrev, nyhetsbrev, pressmeddelanden, samt ansvara för Humanisternas närvaro i sociala medier. I oktober 2016 beslutades att arvodera förbundssekreteraren med 5 000 kr per månad.

Styrelsen anser att inrättandet av denna funktion har varit av viktig hjälp för att strukturera och projektleda vår verksamhet. Styrelsen bedömer att en sådan funktion är nödvändig och har utförts mycket väl av förbundssekreteraren under verksamhetstiden.

Styrelsen föreslår därför kongressen att besluta ge förbundsstyrelsen fortsatt mandat att, om ekonomin så tillåter, i styrelsen inrätta en funktion för intern administration och kommunikation för en kostnad av upp till kostnaden för ordförandens arvodering.

## C.

### Styrelsens förslag om engelsk benämning av Humanisterna

Vid International Humanist and Ethical Unions (IHEU) generalförsamling 2017 beslutades att organisationens arbetsnamn ska ändras till *Humanists International*.

Humanisterna har hittills använt den engelska benämningen *Swedish Humanist Association*. Som en följd av IHEU:s namnändring vore det lämpligt att Humanisterna antog den engelska benämningen *Humanists Sweden*. Detta eftersom det bättre matchar organisationens svenska namn.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att ändra organisationens engelska arbetsnamn till *Humanists Sweden*.

## Motioner: Humanisternas kongress 2018

MOTION 1 Om livsåskådningsjämlighet i Sveriges radio

MOTION 2 Om anslutning av nya medlemmar

MOTION 3 Om utskick av medlemslista

MOTION 4 Om uppdatering av medlemsregistret

MOTION 5 Om religionsfrihet för de döda

MOTION 6 Om humanistiska samtalspartner

MOTION 7 Om förbud av barnomskärelse

MOTION 8 Om apostati som asylskäl

MOTION 9 Om jämställdhetspolicy

MOTION 10 Om idéprogrammet

---

**MOTION 1****Om livsåskådningsjämlighet i Sveriges radio****Motivering:**

Humanister får orättvist mindre utrymme i skattefinansierat public service gentemot religiösa samfund! Radio har stor genomslagskraft.

**Förslag till kongressbeslut:**

**Att** förbundet verkar för utökat arbete med jämställdhet i Sveriges radio public service gällande gudstjänster/gudstro kontra humanism/ateism.

**Åke Vallin**, Sundsvall, [akevallinprivat@gmail.com](mailto:akevallinprivat@gmail.com)

---

## MOTION 2

### Om anslutning av nya medlemmar

#### Bakgrund:

Vi upplever medlemshandling i föreningen som udda, svårhanterlig och inte så medlemsvänlig:

- Idag registrerar sig en medlem centralt om denne vill gå med i vår förening.
- Eller så tar lokala styrelsen emot uppgifterna och mailar till Humanisterna centralt som ombesörjer registreringen.
- Idag sker inbetalning av årsavgiften vid det datum man en gång anslöt sig

#### Vi skulle vilja:

- **Att** nya medlemmar ansluter sig via sin lokalavdelning
- **Att** medlemskap baseras på kalenderhelår.

#### Vårt förslag på lösning:

En medlem som önskar gå med i Humanisterna fångas upp lokalt och lokala styrelsen registrerar/informerar Humanisterna centralt. En ny medlem är avgiftsbefriad första året. Alla medlemmar betalar sin avgift i början av året. Senast sista mars skall alla avgifter vara betalda för att man anses vara medlem innevarande år. Humanisterna centralt skickar i början av året ut att medlemsavgiften skall betalas. Påminnelse skickas ut en vecka före deadline.

Det här innebär att, för existerande medlemmar som idag kan ha inbetalning av sin medlemsavgift på vilken bankdag som helst under året, en övergångsregel behövs.

#### Förslag på övergångsregel:

Alla som har betalning före första juli får sin inbetalning tidigarelagd till årets början. Övriga får sin inbetalning framflyttad till nästa års början.

**Elof O Petterson**, Gotland, [info@eopkonsult.se](mailto:info@eopkonsult.se)

(Styrelsen Humanisterna Gotland står bakom denna motion)

---

### MOTION 3

#### Om utskick av medlemslista

Bakgrund:

Vi upplever medlemshantering i föreningen som udda, svårhanterlig och inte så medlemsvänlig:

- Lokalavdelningen måste med jämna mellanrum begära en ny medlemslista för att se eventuella nytillkomna.

Vi skulle vilja:

- Att medlemsregistret aktivt skickas ut när ny medlem tillkommit.

Vårt förslag på lösning:

**Att** Humanisterna centralt pushar ut ny version av medlemslistan när ny medlem tillkommit eller utgått.

OBS att om vår motion (nr 2) antas, blir den här hanteringen verkligen enkel.

Elof O Petterson, Gotland, [info@eopkonsult.se](mailto:info@eopkonsult.se)

(Styrelsen Humanisterna Gotland står bakom denna motion)

---

### MOTION 4

#### Om uppdatering av medlemsregistret

Bakgrund:

Vi upplever medlemshantering i föreningen som udda, svårhanterlig och inte så medlemsvänlig:

- Idag är det den enskilde medlemmen som kan gå in centralt och uppdatera vissa uppgifter.
- Eller så tar styrelsen emot uppgifterna och mailar till Humanisterna centralt som ombesörjer uppdateringen.

Vi skulle vilja:

- **Att** en i lokalavdelningens styrelse har rättighet att uppdatera fälten postadress och mailadress.

Vårt förslag på lösning:

När en medlem finns i medlemsregistret, har en auktoriserad lokal styrelsemedlem mandat att uppdatera mailadress, postadress och telefonnummer samt möjlighet att radera en medlem ur registret. Allt givetvis inom den egna lokalavdelningens centrala medlemslista.

Elof O Petterson, Gotland, [info@eopkonsult.se](mailto:info@eopkonsult.se)

(Styrelsen Humanisterna Gotland står bakom denna motion)

---

**MOTION 5****Om religionsfrihet för de döda****Ingen religionsfrihet för de döda**

Sverige som i många avseenden anses vara ett internationellt exempel på tolerans och frihet för medborgarna har tyvärr ett eftersatt område. I stora delar av världen anses det självklart att familjen beslutar om hur och var begravning skall ske både enligt respekt för den avlidne sista önskan och familjens möjligheter att uppfylla den.

Som exempel kan Englands lag om kremering från 1930 för 88 år sedan vara ett föredöme. Att förvara askan är således både juridiskt och religiöst en grundläggande rättighet. Några protester mot religionsfriheten har inte framförts och Påven har numera tillåtit biskopar att ge tillstånd för de anhöriga att förvara aska hemma. Men Sverige är mera katolskt än Påven.

Länsstyrelser upprätthåller de gamla inskränkningarna i religionsfriheten, så länge de inte ändras i detalj. Då gäller tvångsbegravning. Snart kommer hemvändande svenskar som kanske i årtionden sparat askan efter en älskad make/maka eller ett litet barn, kanske deras enda barn att hälsas med krav på tvångsbegravning om inte lagen ändras.

En ändring i texten är mycket enkel. Se den engelska lagtexten. Det är de anhöriga och markägaren som har rätt att besluta i frågan.

Kongressen beslutar **att** riksdagens partier skall uppmanas ändra förordningen så att medborgarnas rätt att förvara anhörigas aska hemma respekteras.

Einar Hellbom, Järfälla, [ainarhellbom@yahoo.com](mailto:ainarhellbom@yahoo.com)

---

## MOTION 6

### Om humanistiska samtalspartner

Etablering av verksamhet med humanistiska samtalspartners

Vid sjukhusen finns verksamhet med samtalspartners knutna till olika religioner, typ sjukhuspräst etc. För de med en sekulär, icke religiös livsåskådning kan det finnas förklarliga hinder för att söka kontakt, trots att behov kan finnas. Ett alternativ med samtal på sekulär grund borde erbjudas för dessa grupper.

En möjlig utvidgning av Humanisternas verksamhet vore att etablera ett nätverk av sådana samtalspartners knutna till sjukhus runt om i landet. Motsvarande verksamhet finns i grannländer där sekulär humanism har en bredare bas än här i Sverige. Det är önskvärt att undersöka förutsättningarna för att bredda vår verksamhet så att den går in på detta område.

Vi föreslår därför **att** kongressen uppdrar åt förbundsstyrelsen att upprätta en arbetsgrupp med uppdrag att allsidigt belysa möjligheterna för etablering av ett nätverk av humanistiska samtalspartners vid sjukhus runt om i landet.

**Stefan Björnson**, Humanisterna Stockholm, [stefan.bjornson@telia.com](mailto:stefan.bjornson@telia.com),

**Hans Kleine**, Humanisterna Värmland

---

## MOTION 7

### Om förbud av barnomskärelse

Förbundet ska arbeta aktivt för ett förbud på *all* barnomskärelse

I Humanisternas Idéprogram ingår under avsnittet "Individ och grupp" att mänskliga rättigheter tillkommer individer och under avsnittet "Liv, integritet och medicinsk etik" att barns kroppsliga integritet ska respekteras.

Från tid till annan har Förbundet aktualiserat frågan om ett förbud av manlig omskärelse (förbud finns sedan länge av alla typer av kvinnlig omskärelse). En stor debatt initierades 2011 genom en DN-debattartikel av en grupp humanister.

Nu är frågan aktualiserad igen genom ett förbudsförslag i Islands parlament samt genom att det danska läkarsällskapet överväger att föreslå ett lagligt förbud.

Denna motion skrivs innan kongresshandlingarna, inklusive styrelsens förslag till nytt arbetsprogram, finns tillgängligt.

Om inte sådant redan finns i förslaget till nytt arbetsprogram vill kongressen genom antagandet av denna motion föra in **att Förbundet 2018-2019 ska arbeta aktivt för att i Sverige införa förbud mot all icke medicinskt motiverad barnomskärelse.**

**Ellis Wohlner** ([elliswohlner@yahoo.com](mailto:elliswohlner@yahoo.com)), **Hans Loo**, **Rickard Kentander**, **Magnus Timmerby**, **Lars Nilsson** och **Anders Hesselbom**



---

**MOTION 8****Om apostati som asylskäl**

I samband med asylärenden har Humanisterna vid ett antal tillfällen blivit ombedda vittna om att en asylsökande är ateist. Vi kan förstås inte avge några intyg om det, men det är önskvärt att avståndstagande från religion, idag i praktiken islam, ska likställas med konvertering till annan religion, i praktiken kristendom.

Förslag till ställningstagande:

Kongressen uppdrar åt förbundsstyrelsen **att** verka för att det vid bedömning av asylärenden tas lika stor hänsyn till den risk för förföljelse som vederbörande löper på grund av avståndstagande från religion som konvertering till annan religion än den som är rådande i hemlandet.

**Stefan Björnson** ([stefan.bjornson@telia.com](mailto:stefan.bjornson@telia.com)), **Rickard Lindqvist**, **Svante Linusson**, **Margareta Wiberg Roland**, **Galaxia Ima Elias** och **Yvonne Nenander**, Humanisterna Stockholm

---

## MOTION 9

### Om jämställdhetspolicy

Det är en självklarhet att medlemmar i förbundet Humanisterna ska behandlas lika oavsett kön. I takt med att medlemstalet (förhoppningsvis) ökar är det också önskvärt med bättre könsbalans än den överrepresentation av män bland medlemmar och förtroendevalda som råder idag. Det skulle stärka organisationen internt och göra oss än mer intressanta för nya medlemmar.

Kanske kan en ökad uppmärksamhet på frågan redan nu bidra till detta. En policy om jämställdhet kan vara ett positivt inslag i förbundet Humanisternas demokrati- och föreningsutveckling och formuleras på följande sätt:

---

### Jämställdhetspolicy

- Både kvinnors, mäns och icke binäras erfarenheter och kunskaper ska respekteras, tillvaratas och uttryckas i förbundets utveckling.
  - Kvinnor, män och icke binära ska ha lika stor möjlighet till inflytande i interna diskussioner, möten, beslutsprocesser och utåtriktad representation.
  - Förtroendeuppdrag och arbetsformer ska utformas så att män, kvinnor och icke binära ges samma möjligheter att medverka.
  - I förbundets verksamhet ska medlemmar inte bedömas eller värderas utifrån könstillhörighet, könsidentitet, könsuttryck eller sexuell läggning. Sexuella trakasserier och kränkande särbehandling ska aktivt motarbetas.
  - Förbundsstyrelsen ansvarar för att medlemmarna får kännedom om jämställdhetspolicy, samt att policy är relevant och beaktas i förbundets verksamhet.
- 

Vi föreslår att kongressen antar ovanstående jämställdhetspolicy.

**Yvonne Nenander** ([yvonne.nenander@gmail.com](mailto:yvonne.nenander@gmail.com)) och **Margareta Wiberg Roland**  
(Styrelsen Humanisterna Stockholm står bakom denna motion)

---

## MOTION 10

### Om idéprogrammet

Förbundets programmatiska ansträngning under sin snart 40-åriga historia har väsentligen varit framgångsrik. Man har tagit sig an olika principiella hållningar i en rad frågor av både organisatorisk-pragmatiska och filosofisk-kunskapsteoretiska perspektiv. Den kanske mest gemensamma hållningen som vi medlemmar delar, är att vi alla har ett diskursivt förhållningssätt till problem vi ställs inför inom och utanför organisationen. Detta har säkert präglat tidigare programarbete och bör så också göras i framtiden.

I denna motion reses krav på att vi inom förbundet ytterligare ska förstärka vårt interna programmatiska arbete. Härigenom kan vi troligen dra till oss fler medlemmar samtidigt som vi blir mer solida som organisatoriskt alternativ till trossamfund.

Vårt nuvarande idéprogram innehåller många tidstypiska begrepp och formuleringar. Ett exempel som är mera tidsbeständigt och centralt för oss är humanism. Det är i sig mångtydigt. Det kan uppfattas både som evolutionär inskränkthet och en slags accentuering av medmännisklighet som går tillbaka till antiken. I t ex Nationalencyklopedin

beskrivs hur tänkare under romarriket knöt an till den grekiska kulturen genom Ciceros latin och värtalighet. Vidare omnämns att man under medeltiden i Italien började använda humanistbegreppet och hur det utvecklades av Pico della Mirandola och Marcilio Ficino som filosofiskt knöt an till nyplatonismen och hermetiken. Norr om alperna, där humanismen vann insteg samtidigt med reformationen, fick den en starkare kristen prägel av Erasmus, Thomas More och Melanchthon. Efter hand fick de humanistiska ämnena en central ställning vid Europas lärda skolor och universitet, som de behöll åtminstone till 1800-talets slut, kan man vidare läsa i NE.

I en för oss väsentlig mening har humanismen stått i ett motsatsförhållande till religiösa eller andra metafysiska villoläror. Men det kan också uppfattas som en fokusering endast på människoartens gynnande på vår jord, som hotas av just mänskliga aktiviteter. Det latent kärnvapenhotet, den globala uppvärmningen och den hänsynslösa miljöförstörelsen är inte bara några hot mot människoarten, utan också mot i stort sett alla andra organismer. Samtidigt har vi genom inte minst astrofysikens framsteg förstått att vårt solsystem ska förgås om 4,5 miljarder år. Många talar om hållbarhet, men inga tänker särskilt långt. Många talar om internationell samverkan, men nästan alla sätter sina egna nationer först.

Världen behöver kanske inte fler dystopier och vi kan gärna leva med den tröstande insikten att det gått oerhört bra för mänskligheten, särskilt ifråga om dess numerära tillväxt. Samtidigt som vi lever med insikten att varje människa är en biotop för miljontals mikroorganismer och att livet på jorden är ett sofistikerat samspel i den elementarpartikulära världen. Många av de fundamentala etiska frågorna som pockar på svar för mellanmänsklig samvaro både på mikro- och makronivå måste relateras till biologins och fysikens växande vetande som i sig är baserat på mellanmänskligt samspel.

En av dagens ledande teoretiska fysiker, Max Tegmark, menar att "det viktigaste fysiken har lärt oss om verklighetens beskaffenhet är att den, oavsett hur den ser ut, inte alls är vad den verkar". I en mening kan man säga att hans erfarenhet är att den vetenskapliga paradoxen, med vad den innebär av erkännande av vår egen brist på kunskap, bekräftas. Det senaste seklet har tagit människan fram till tekniska innovationer i vars förlängning vi kan föreställa oss någon form av livsfortsättning efter vårt solsystems försvinnande. Nyckeln till ljusårsförflyttningar blir kanske en ny människoart, som vi kan kalla Homo Deus (efter världens idag mest lästa historiker, Harari) eller kanske Homo Maschinicus för att betona gränsöverskridningen mellan människa och maskin.

I vårt nuvarande idéprogram är det uppenbart att en stor del ägnas åt defensiva hållningar i relation till samhällets orimliga gynnande av s.k. religioner. I själva verket borde vår rörelse vara vägvisaren till ett ekologiskt balanserat samhälle i termer av ett världssamfund, som kan hantera de allvarligaste hoten mot vår jord men också hur livet kan få en fortsättning efter det att solen slocknat.

Begreppet humanism rimmar i många avseenden illa med vetenskapliga insikter om människans begränsade tidsmässiga existens eller med vårt solsystems utmätta tidshorisont. Men det är också förknippat med en rad positiva företeelser och inte minst är det ett samlande begrepp för vår globala rörelse. I våra strävanden att skapa en solid sekulär grund med etiska hänsynstaganden till fundamentala värden som alla människors lika rättigheter och tron på förmåga till empati för att utveckla samhällen borde vi inom förbundet verka för att fördjupa och förnya vårt programarbete. Därvid kan man överväga möjligheten att finna alternativa begrepp till eller fördjupning av humanism för

att öka våra möjligheter att bredda vår förankring i samhället och därmed också vår medlemsbas. Öppenhet, kärleksfullhet, samarbetsvilja, frihetsbejakande och förnuftstro är alla gemensamma nämnare för oss och den art vi tillhör.

Gemensamt för oss sekulära humanister är tron på att människor tillsammans ska kunna lösa framtidens utmaningar genom att öppet diskutera dessa med varandra. Vi har inga färdiga svar på frågor om livets mening samtidigt som vi vet att varje individ - människa, mus eller mikroorganism - blir en del av jordens livstotalitet. Under vår levnad kan vi främja våra framtida generationers livsmöjligheter genom att skapa förutsättningar för fred, frihet och fruktsamhet för allt gott.

I vårt programmatiska arbete måste vi också försöka finna vägar till hur vi i vår värld ska kunna finna lösningar på att både ta till vara tidigare generationers av religioner mer eller mindre präglade erfarenheter och tänkande. Därmed kan vi åstadkomma en fredlig assimilering av de skilda religiösa föreställningarna in i den sekulära humanismens diskurs kring de problem vi ställs inför i stort som i smått. Vi önskar långt fler och bredare samtal mellan enskilda och inom grupper kring allt som berör våra liv.

Den mellanmännsliga kommunikationen är central i alla dess former och den nya informations- och kommunikationsteknologin har skapat fantastiska gränsöverskridande möjligheter. Samtidigt finns det i de flesta lokalsamhällen kyrkor som tidigare generationer med stora uppoffringar byggt för att gynna vad de trott skulle vara ett bättre liv.

Förhoppningsvis ska våra förfäders mödor för att ära livets gång i bl. a. generationsväxlingarna - oavsett om det sker i form av stendösen, bronsåldershöga, kyrkor eller profana kulturbyggnader - bli delar av vårt gemensamma kulturarv och också platser, där vi även som upplysta människor utan metafysiska bojor kan samlas för att vörda våra förfäders verk och tillsammans föra detta och våra egna in i framtiden och använda kulturens alla uttrycksmedel, om inte annat så för att roa och glädja varandra. Avsaknaden av den dimensionen lyser med sin frånvaro i vårt nuvarande idéprogram.

Till en del handlar kanske svårigheter i att samlas kring program om att gränssnittet mellan vad som uppfattas som politiske eller livsåskådningsfrågor är oklar och berörande på hur man definierar begrepp om det finns någon skillnad alls. Men den kanske viktigaste bristen inom politiken är oförmågan att knyta an till längre horisonter i både tid och rum. Ur inte minst detta perspektiv bör ett ökat programistiskt arbete inom förbundet kunna vara med om att motverka de värsta avarterna av fascistoida hot mot vår värld.

Med hänvisning till den kortfattade redogörelsen för en del av de frågor som vi kanske borde ägna mera uppmärksamhet i program- och idéarbetet, föreslår jag kongressen att fatta beslut om

**att** uppdra åt styrelsen att vidta lämpliga åtgärder för att förnya och utveckla vårt nuvarande idéprogram med beaktande av bl. a de synpunkter som här framförts.

**Stig Larsson**, Malmö, [stig.larsson@med.lu.se](mailto:stig.larsson@med.lu.se)

## Styrelsens yttranden över motioner 2018

### MOTION 1

I **motion 1** yrkas att Humanisterna verkar för utökad jämställdhet i Sveriges radio (public service) gällande gudstjänster/gudstro kontra humanism/ateism.

I Sveriges Radios *Public service-handbok* (2014) står det, avsnitt 5:15  
Livsåskådning:

”I vårt uppdrag ligger att spegla den religiösa mångfald som idag präglar Sverige och det ska höras i de reflekterande och religiösa programmen.

Kravet på opartiskhet gäller självfallet inte själva förkunnelsen av en tro. För t ex gudstjänster som vi sänder gäller vidsträckt yttrandefrihet i radion men med hänsyn till den religiösa förkunnelsens suggestionskraft och auktoritet ska förkunnelsen inte innehålla partseller personangrepp eller uttalanden av partipolitisk karaktär. Ansvarig producent måste alltid upplysa utomstående medverkande om detta.

Vi kan inte erbjuda genmäle när det gäller själva förkunnelsen av en tro men i reflekterande program där aktuella frågor behandlas ska reglerna om bl a opartiskhet och saklighet följas.”

Styrelsens bedömning är att SR:s utbud inte speglar den livsåskådningsmångfald som finns i Sverige på ett rimligt sätt, icke-religiösa åskådningar som sekulärhumanism missgynnas.

Det finns många program om t.ex. vetenskap och filosofi som både kan anses som sekulära och humanistiska, men dessa är av annan karaktär än till exempel de partiska gudstjänsterna i radion. Ett liknande förhållande råder i SVT.

Styrelsens avser att under kommande mandatperiod ta upp en diskussion med SR om detta.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta  
**att bifalla motionen med anledningen av vad som ovan anförts.**

## MOTION 2

I **motion 2** yrkas att nya medlemmar ansluter sig via sin lokalavdelning och att medlemskap baseras på kalenderhelår.

Förbundsstyrelsens har under en period arbetat med att se över förbundets medlemshantering för att effektivisera och förbättra denna. Olika alternativ har undersökts.

Styrelsen ser fördelar med ett medlemskap baserat på kalenderår överväger nackdelarna och har för avsikt att göra denna förändring framöver i samband med andra förändringar av medlemshanteringen.

De flesta som blir medlemmar i Humanisterna blir detta utan att först komma i kontakt med någon lokalavdelning. Anmälan av medlemskap görs självständigt via vår hemsida. Detta är ett praktiskt system då vi saknar administrativa resurser för större manuell hantering och våra lokalavdelningar endast fångar upp en begränsad del av Sveriges befolkning.

I de fall vi träffar personer som vill bli medlemmar kan lokalavdelningarna idag skriva ner personens kontaktuppgifter och sedan hjälpa till att registrera dem i formuläret som nås via hemsidan. En faktura skicka därefter ut till den nya medlemmen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta **att** anse motionen besvarad med vad som ovan anförts.

### MOTION 3

I **motion 3** yrkas att medlemsregistret aktivt skickas ut till lokalavdelningarna när en ny medlem tillkommit.

Detta är en praktisk lösning för mindre lokalavdelningar, men inte lämpligt för de stora som kanske har 100 nya medlemmar under året. Då skulle det behöva skickas ut medlemslistor flera gånger per vecka. Stöd för denna förändring saknas också i nuvarande system för medlemshantering och en ändring skulle medföra stora kostnader.

Styrelsens anser att nuvarande system, där lokalavdelningarna begär ut medlemslistor genom att mejla till [medlemslista@humanisterna.se](mailto:medlemslista@humanisterna.se) och att ansvariga för medlemsregistret därefter skickar ut en aktuell lista, är bättre.

Vid en framtida förändring av medlemshanteringen är avsikten att en ansvarig i lokalavdelningens styrelse självständigt ska kunna plocka ut medlemslistor ur systemet.

Hänsyn måste här tas till den nya dataskyddsförordningen (GDPR), som gäller från 25 maj 2018, vilken innebär ett stärkt skydd för enskildas personliga integritet och ställer hårdare krav på hur personuppgifter får behandlas. Den innebär att Humanisterna noggrannare kommer behöva styra upp vilka som har tillgång till medlemsregistret.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta  
**att motionen avslås med vad som ovan anförts.**

### MOTION 4

I **motion 4** yrkas att en styrelsemedlem i respektive lokalavdelning ges rättighet att uppdatera information i medlemsregistret.

Förbundsstyrelsens har under en period arbetat med att se över förbundets medlemshantering för att effektivisera och förbättra detta. Vid en framtida förändring av medlemshanteringen är avsikten att en ansvarig i lokalavdelningens styrelse ges behörighet och ska kunna uppdatera information i medlemsregistret.

Hänsyn måste här tas till den nya dataskyddsförordningen (GDPR), som gäller från 25 maj 2018, vilken innebär ett stärkt skydd för enskildas personliga integritet och ställer hårdare krav på hur personuppgifter får behandlas. Den innebär att Humanisterna noggrannare kommer behöva styra upp vilka som har tillgång till medlemsregistret.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta  
**att anse motionen besvarad med vad som ovan anförts.**

## MOTION 5

I **motion 5** yrkas att Humanisterna uppmanar riksdagspartierna att ändra begravningsförordningen så att medborgarnas rätt att förvara anhörigas aska hemma respekteras.

Styrelsen anser att motionen ligger i linje med frågan om religions- och övertygelsefrihet som förbundet driver. Begravningsförordningen och dess tillämpningar utgår från religiösa föreställningar som inte längre delas av stora delar av befolkningen.

Styrelsen avser att försöka förmå berörda instanser att modernisera gällande bestämmelser. Detta inkluderar önskemålet om att till exempel förvara anhörigas aska i hemmet.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta **att bifalla motionen med vad som ovan anförts.**

## MOTION 6

I **motion 6** yrkas att förbundsstyrelsen upprättar en arbetsgrupp med uppdrag att belysa möjligheterna för etablering av ett nätverk av humanistiska samtalspartner vid sjukhus runt om i landet.

Humanistiska samtalspartner, sjukhushumanister och fälthumanister finns i flera länder och det är en verksamhet som utvecklas i flera av våra systerorganisationer. Detta är en del av humaniströrelsens livssynsverksamhet och detta borde även erbjudas i Sverige.

Humanisterna har vid något tillfälle samtalat med döende människor som kontaktat oss. Dessa samtal har genomförts av erfarna officianter. I Umeå har två officianter kontaktat sjukhuskyrkan och erbjudit sina ideella tjänster som samtalspartner till patienter, anhöriga och närstående som inte ville möta någon präst eller pastor. Humanisterna Syd har initierat ett arbete med att utveckla sekulär medmänniska.

Det finns en del utmaningar för att starta upp denna verksamhet inom Humanisterna, t.ex. religiösa organisationer som utför liknande verksamhet får statligt stöd för denna, vilket Humanisterna idag inte är berättigade till, och att försäkra sig om att de som är humanistiska samtalspartner har gedigen kompetens för uppgiften.

Styrelsen avser att inventera den verksamhet som påbörjats inom förbundet och att skapa ett nätverk av intresserade som kan fortsätta utveckla denna verksamhet med tillgängliga resurser.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta **att bifalla motionen med vad som ovan anförts.**



## MOTION 7

I **motion 7** yrkas att Humanisterna under 2018-2019 aktivt ska arbeta för att ett förbud mot all icke medicinskt motiverad omskärelse av barn införs i Sverige.

I december 2017 antog förbundsstyrelsen en kommunikationsstrategi för 2018-2020. I den står det om opinionsbildning att fokus ska ligga på "politiska reformer som stärker det sekulära samhället och en livsåskådningsneutral stat; rättigheter och frihet från begränsande eller förtryckande dogmer i integrationsprocesserna; samt solidaritet med de som kämpar för livsåskådnings- och yttrandefrihet i andra länder."

De frågor som ges högsta prioritet är förbud av religiösa friskolor och att statens stöd till trossamfund ska göras livsåskådningsneutralt. Dessa är frågor där vi aktivt söker upp beslutsfattare för att påverka dem, samt arbetar drivande och planerat.

Omskärelse av barn är en fråga som inte på något sätt utesluts i ovanstående fokus, men som ges prioritet 2 i kommunikationsstrategin, dvs en fråga som styrelsen har för avsikt att arbeta när den är aktuell i debatten och resurser finns tillgängliga. Om Island beslutar för ett förbud av omskärelse av pojkar är det ett mycket lämpligt tillfälle att trycka på för att frågan även tas upp i Sverige.

Barns rättigheter, deras rätt till kroppsliga integritet och religions- och övertygelsefrihet, är en av Humanisternas profilfrågor, och styrelsen är därför positivt inställd till motionens innehåll. Samtidigt är det inte möjligt att kraftfullt driva alla våra frågor samtidigt. Vi behöver prioritera våra begränsade resurser.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta  
**att** anse motionen besvarad med vad som ovan anförts.

## MOTION 8

I **motion 8** yrkas att Humanisterna ska verka för att det vid bedömning av asylärenden tas lika stor hänsyn till risken för förföljelse på grund av avståndstagande från religion som vid konvertering till annan religion.

Humanisterna har vi flera tillfällen och på olika sätt stöttat humanister, sekulära och ateister som asyl i Sverige efter att förföljts i sina hemländer på grund av sina övertygelser.

Vid kontakt med dessa personer har det framkommit att Migrationsverket inte värderar ateism och avståndstagande från religion som ett lika starkt skäl för asyl som att konvertera till en annan religion.

Humanisterna Stockholm har försök initierat en dialog med Migrationsverket om detta. Förbundsstyrelsens stöttar detta arbete och avser att hjälpa till med påtryckningar och opinionsbildning i denna fråga. Representanter från styrelsen har redan träffat Migrationsverkets generaldirektör och informellt diskuterat ateisters asylrätt.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta **att bifaller motionen med vad som ovan anförts.**

## MOTION 9

I **motion 9** yrkas att Humanisterna antar den jämställdhetspolicy som finns formulerad i motionen.

Den #metoo-rörelse som startade hösten 2017 påverkar hela samhället och självklart även Humanisterna. Trots att kvinnors rättigheter, jämställdhet och hbtq-rättigheter alltid varit väsentliga frågor för humaniströrelsen, har det historiskt funnits en överrepresentation av män i organisationen.

I de etiska riktlinjer som antogs av kongressen 2013 nämns inte uttryckligen jämställdhet och sexuella trakasserier. Detta är en brist.

Styrelsen anser att jämställdhetspolicy som framtagits av lokalavdelningen i Stockholm och antagits för dem på deras årsmöte 11 mars är ett bra dokument.

De exakta formuleringarna i ett policydokument kan alltid slipas. Den föreslagna jämställdhetspolicy är dock tillräckligt bra för att användas i hela förbundet.

Styrelsen föreslår att kongressen antar motionen och att styrelsen ges i uppdrag att inför kongressen 2020 överväga om en revidering av policy är nödvändig, samt ge förslag på andra åtgärder.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta **att bifalla motionen med vad som ovan anförts.**

## MOTION 10

I **motion 10** yrkas att Humanisterna förnyar och utvecklar nuvarande idéprogram med beaktande av de synpunkter som framförs i motionen.

Humanisternas nuvarande idéprogram antogs vid kongressen 2013. Få synpunkter har hittills lämnats på programmet och det har under fem år fyllt sitt syfte.

Humanisterna idéprogram är i huvudsak ett politiskt dokument, det vill säga det tar upp de viktigast frågorna där organisationen vill förändra det svenska samhället. Detta gör att det kan framstå som defensivt riktat mot religiöst förtryck och religiösa privilegier i samhället. Bakom dessa konkreta politiska åtgärder finns dock våra humanistiska värderingar och vårt vetenskapliga förhållningssätt.

Stora globala frågor, som världsfred, ett ekologiskt uthålligt samhälle, och andra hot mot mänsklig överlevnad på lång sikt tas inte upp i idéprogrammet. Inte för att dessa frågor är oviktiga, utan för att de inte när idéprogrammet skrev ansågs var prioriterade för verksamheten i Humanisterna.

Styrelsen bedömer att det är förtidigt att initiera ett större arbete om utveckling och förnyelse av idéprogrammet.

De frågor som tas upp i motionen är dock viktiga och får gärna diskuteras vitt och brett i vår verksamhet. Detta kan göras inom lokalavdelningarna vid till exempel seminarier, studiecirklar, läsecirklar och filosofisamtal. Vem vet hur dessa diskussioner kan förändra vårt förbund på sikt.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta **att** anse motionen besvarad med vad som ovan anförts.

## Styrelsens förslag till verksamhetsinriktning 2018–2020

### Inledning

Under 2018 görs en avsevärd ekonomisk satsning på opinionsbildning inför riksdagsvalet. Därefter, 2019–2020, föreslås att de ekonomiska riktlinjerna återgår till utgifter som är långsiktigt hållbara i förhållande till förbundets medlemsintäkter.

Här nämns verksamheter förbundet bör prioritera under kommande period.

### Opinionsbildning

Förbundet fortsätter opinionsbilda enligt idéprogrammet och den kommunikationsstrategi som tagits fram. Under 2018 genomförs en omfattande **valkampanj** med fokus på förbud för religiösa friskolor och för en sekulär stat.

Vid sidan om debattartiklar och annan närvaro i media, planeras ytterligare satsningar på att nå ut via **sociala medier**.

**Almedalsveckan, Järvaveckan, Bok- och biblioteksmässan, MR-dagarna, Pride-arrangemang** är viktiga forum för opinionsbildning och spridande information om förbundets verksamhet.

Den sekulära samlingen vid **riksmötets öppnande** är vår viktigaste plattform för att manifestera värdet av demokrati och sekularism, samt möta politiker och opinionsbildare.

**Hedeniuspriset** delas ut för att sätta fokus på för oss viktiga frågor och uppmärksamma de som på ett förtjänstfullt sätt

När det är lämpligt bör det bildas **allianser** med andra organisationer och aktörer, för att driva specifika sekulära frågor. Verksamheten hos den av förbundet initierade **Sekulariseringskommissionen** följs upp.

### Folkbildning

Humanistisk folkbildning bedrivs på så många platser som möjligt över landet genom **seminarier**, debatter, studiecirklar, läsecirklar, bok- och informationsbord med mera. Lokalavdelningarna fyller här en avgörande funktion. Seminarier och debatter videofilmas så långt möjligt och sprids via hemsidan - så att fler kan ta del av dessa.

Vi bör utveckla vår närvaro i skolan, såväl i grund- och gymnasieskolan som på högskolor/universitet. **Skolbesök** för att informera om humanism är en viktig del av detta. Läroboken *Sekulär humanism* bör även fortsättningsvis finnas tillgänglig för intresserade lärare.

Förbundets medlemskap i **Skeppsholmens folkhögskola** är tänkt att öppna upp för nya möjligheter till humanistisk folkbildning inom folkhögskolevärlden.

### **Sekulärhumanistisk livssyn**

Sommarläger för **humanistisk konfirmation** är fortsatt en prioriterad verksamhet som bör växa och förbättras. Som komplement till denna kan lokalavdelningarna utveckla humanistisk konfirmation genom veckoträffar under terminerna. Denna verksamhet ska ha utbildade och godkända handledare.

**Ceremoniverksamheten** utvecklas och marknadsförs. Nya officianter utbildas och konferens för Humanisternas officianter genomförs.

Inom förbundet bör det finnas möjligheter för medlemmar och andra att diskutera och samtala om **existentiella frågor** på en sekulärhumanistisk grund. Sjukhushumanisterna är ett intressant utvecklingsområde.

Möjligheten att påverka vilka utses som nya **begravningsombud** 1 januari 2019 bör tillvaratas.

### **Förbundet internt och internationellt**

**Lokalavdelningarnas** verksamhet utvecklas löpande och uppstart av nya lokalavdelningar ska underlättas.

**Ordförandekonferens, Humanistforum** och **höstkonferensen** är viktiga forum för en vital interndemokrati och för att skapa engagemang inom förbundet och hos aktiva medlemmar.

Medlemstidningen **Humanisten** och medlemsbrevet utvecklas löpande. Fler digitala engagemangsmöjligheter för medlemmar skapas. Det undersöks hur medlemsadministrationen kan förbättras.

Humanisterna som organisation bör bidra till **integration av flyktingar** som kommit till Sverige.

Vårt engagemang i **den internationella humaniströrelsen** stärks genom delaktighet i IHEU:s och EHF:s verksamhet, samt genom deltagande i det nordiska humanistsamarbetet.

Styrelsens förslag till ekonomiska riktlinjer för kommande två år framgår att budget på nästkommande sida.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta **att fastställa förbundsstyrelsens förslag till verksamhetsinriktning.**

## Budget för verksamhetsåret 2018–2019

Under 2018 görs en stor satsning på opinionsbildning mot religiösa friskolor. Detta innebär ett underskott på nästan 900 000 kr. Detta kommer tas från förbundets kapital som är drygt 3 000 000 kr. För år 2019 är budgeten nästan i balans.

<b>Resultat 2017-12-31 samt budget 2018-2019</b>			
<b>INTÄKTER</b>	<b>2017-12-31</b>	<b>Budget 2018</b>	<b>Budget 2019</b>
Medlemsavgifter + humanistvän	1 640 063	1 700 000	1 800 000
Summa gåvor	3 850	54 000	54 000
Intäkter evenemang (kongress, höstkonferens)	27 638	20 000	20 000
Konfirmation	368 300	470 000	470 000
<b>SUMMA INTÄKTER</b>	<b>2 047 952</b>	<b>2 244 000</b>	<b>2 344 000</b>
<b>KOSTNADER</b>			
Konfa-kostnader exkl lön	-342 111	-345 000	-345 000
Lokalhyra	-18 816	-20 000	-20 000
Summa resor och hotellkostnader	-70 599	-152 000	-91 000
Summa marknadsföring, annonser, trycksaker	-25 913	-25 000	-190 000
Valkampanj		-920 000	0
Utställning och mässor	-32 849	-25 000	-35 000
Internationella kongresser och möten	-63 889	-60 000	-60 000
Möteskostnader	-8 573	-10 000	-10 000
Kontorsmaterial	-2 298	-2 000	-2 000
Humanisten	-149 452	-150 000	-150 000
Summa IT	-28 496	-29 400	-29 400
Porto + telefon	0	0	0
Företagsförsäkringar	-2 896	-3 000	-3 000
Föreningshuset	-399 221	-400 000	-200 000
Köpta tjänster	-341 885	-100 000	-350 000
Bankkostnader	-9 591	-10 000	-10 000
Föreningsavgifter, ej avd	-50 711	-60 000	-60 000
Övriga avdragsgilla kost	-141 031	-140 000	-140 000
Summa stöd till lokalavd	-148 510	-172 000	-172 000
Seminarier och konferenser	-67 784	-60 000	-70 000
<b>Externa kostnader</b>	<b>-1 904 624</b>	<b>-2 683 400</b>	<b>-1 937 400</b>
<b>Personalkostnader</b>			
Summa löner	-350 972	-345 000	-345 000
Arbetsgivaravgifter	-112 919	-117 000	-117 000
<b>Summa personalkostnader</b>	<b>-463 891</b>	<b>-462 000</b>	<b>-462 000</b>
<b>SUMMA KOSTNADER</b>	<b>-2 368 515</b>	<b>-3 145 400</b>	<b>-2 399 400</b>
<b>Ränteintäkter</b>	<b>12 556</b>	<b>13 000</b>	<b>13 000</b>
<b>RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER</b>	<b>-308 007</b>	<b>-888 400</b>	<b>-42 400</b>
<b>Avsättning fond konfa</b>	<b>98 931</b>		
<b>Resultat</b>	<b>-209 076</b>	<b>-888 400</b>	<b>-42 400</b>

## Förslag från valberedningen till Humanisternas kongress 2018

### FÖRBUNDSSTYRELSE

#### Antal ledamöter

Valberedningen föreslår kongressen besluta att styrelsen ska ha 11 ledamöter, inklusive förbundsordföranden.

Ordförande	Anna Bergström	nyval
Styrelseledamöter	Birgitta Wallin	nyval
	Take Anstoot	omval
	Per Dannefjord	omval
	Dinky Daruvala	omval
	Emilia Ericsson	omval
	Ulf Gustafsson	omval
	Patrik Lindenfors	omval
	Tore Mellberg	omval
	Piia Posti	omval
	Tara Twana	omval

### REVISORER

Ordinarie	Carina Krii	omval
	Stefan Björnsson	omval
Suppleanter	Jürgen Gräfenstein	omval
	Gerd Silk	omval

Förtroendemedlem	Margareta Wiberg Roland	nyval
------------------	-------------------------	-------

Valberedningen har bestått av:

Bengt Westerberg, Nina Cederberg, Dan Larhammar och Hans Loo